

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/1747**15. oktoober 2019,****millega muudetakse määrust (EL) nr 1178/2011 teatavate lennumeeskonna liikmete lubade ja tunnistustega seotud nõuete ning koolitusorganisatsioonide ja pädevate asutuste suhtes kohaldatavate eeskirjade osas****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega louakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 23 lõiget 1, artikli 27 lõiget 1 ja artikli 62 lõiget 14,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määrusega (EL) nr 1178/2011 ⁽²⁾ on kehtestatud tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused.
- (2) Määruse (EL) nr 1178/2011 rakendamise käigus on selgunud, et selle teatavad sätted on keeleliselt ebatäpsed või mitmetähenduslikud. Lisaks on aegunud mitmed tähtjad või sätted, mis algselt lisati selleks, et anda liikmesriikidele piisavalt aega viia oma siseriiklikud eeskirjad määruse (EL) nr 1178/2011 sätetega kooskõlla. See on tekitanud probleeme määruse rakendamisel ja vähendanud liidu eeskirjade selgust. Asjaomaseid nõudeid tuleks täpsustada ja parandada. Tuleks kasutusele võtta uued määratlused, millega tagatakse terminite ühetaoline rakendamine.
- (3) Selleks et suurendada üldlennunduse õigusraamistiku proportsionaalsust ja läbipaistvust, tuleks muuta kergõhusõidukite pilootide, erapilootide, purilennukipilootide ja õhupallipilootide suhtes kohaldatavaid eeskirju, mis võimaldaks laiendada lubadega antavaid õigusi ning täpsustada koolituste ja eksamite sisu. Õiguste laiendamise puhul tuleks täpsustada vesilennupädevuse, hiljutise lennukogemuse nõuete, teooriaeksaminõuete ja kogemuste arvestamisega seotud üksikasju.
- (4) Tuleks muuta lennukite ja kopterite instrumentaallennupädevusega seotud nõudeid, et täpsustada teoreetilisi teadmisi ja lennuõpet käsitlevaid sätteid, ning pädevusmärgete kehtivuse pikendamise ja taastamisega seotud nõudeid.
- (5) Muuta tuleks ka klassi- ja tüübipädevusega seotud nõudeid, et täpsustada eri variantide ning pädevusmärgete kehtivuse ja taastamise üksikasju ning tagada järjepidevus. Lisaks tuleks täpsustada vigurlennupädevuse, purilennuki ja plakati pukseerimise pädevuse ning öölennu- ja mäelennupädevusega seotud nõudeid.
- (6) Eeskirjade rakendamise käigus on selgunud, et mõned instruktorite ja kontrollpilootide suhtes kohaldatavad nõuded tekitavad küsimusi. Seepärast tuleks instruktorite puhul muuta instruktoritunnistuste, nende taotlemise eeltingimuste, instruktorite atesteerimise, tunnistuste kehtivuse, tunnistustega seotud õiguste ja tingimuste, koolituskursuse sisu ning tunnistuste pikendamise ja taastamise suhtes kohaldatavaid nõudeid. Kontrollpilootide puhul tuleks muuta kontrollpiloodi tunnistuste, standardiseerimise, tunnistuste taotlemise eeltingimuste, kontrollpilootide atesteerimise, tunnistuste kehtivuse, tunnistustega seotud õiguste ja tingimuste ning tunnistuste pikendamise ja taastamise suhtes kohaldatavaid nõudeid.

⁽¹⁾ ELT L 212, 22.8.2018, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 3. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 311, 25.11.2011, lk 1).

- (7) Määrusega (EL) 2018/1139 on ette nähtud võimalus tunnustada FCL osa kohase loa saamiseks määruse (EL) 2018/1139 (I lisa „Artikli 2 lõike 3 punktis d osutatud õhusõidukid“) kohaldamisalast välja jäävate õhusõidukitega seotud koolitusi ja kogemust. Selleks et eespool nimetatud tunnustamine oleks võimalik, tuleks muuta koolitusorganisatsioonide ja pädevate asutuse suhtes kohaldatavaid asjakohaseid eeskirju.
- (8) Deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonide ⁽³⁾ suhtes kohaldatavate eeskirjade rakendamise käigus on selgunud, et kõnealuste koolitusorganisatsioonide üle tulemusliku regulatiivse järelevalve teostamiseks tuleks täpsustada kohaldatavaid eeskirju. Kõnealuseid nõudeid on vaja muuta selle tagamiseks, et koolituse läbimine deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis oleks lubatud vaid juhul, kui asjaomane koolitusorganisatsioon asub Chicago konventsiooni alusel liikmesriikide vastutusalasse kuuluval territooriumil.
- (9) FCL osa kohaste lubade ja nendega seotud tervisetõendite üleviimise võimalusi käsitlevate eeskirjade rakendamise käigus on ilmnenu vajadus täpsustada asjaomaste pädevate asutuste vastutusalala ja järelevalvekohustuse edasiandmise aega. Seepärast tuleks asjakohaseid eeskirju muuta.
- (10) Käesolevas määruses käsitletud meetmeid on soovitatud arvamuses nr 5/2017, mille Euroopa Liidu Lennundusohutusamet esitas vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 75 lõike 2 punktidele b ja c ja artikli 76 lõikele 1 ning hilisemate tehniliste arutelude käigus.
- (11) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 127 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 1178/2011 muudetakse järgmiselt:

- 1) artikli 1 punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) pilootide eri tervisetõendid, tervisetõendite väljaandmise, pikendamise, muutmise, peatamise või tühistamise ning tõenditele piirangute kehtestamise tingimused, tervisetõendite omanike õigused ja kohustused;“;

- 2) artikli 2 punktid 4, 9, 10 ja 13 jäetakse välja;

- 3) artikli 4 lõige 1 jäetakse välja;

- 4) artikli 4 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Olenemata lõikest 3 muudetakse klassipädevusinstruktori tunnistuse või kontrollpiloodi tunnistuse omaniku õigus käitada kõrgtehnilisi keerukaid ühepiloodilennukeid ühepiloodilennukite tüübipädevusinstruktori või kontrollpiloodi tunnistuseks.“;

- 5) artikkel 5 jäetakse välja;

- 6) artikli 9 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Seoses FCL osa kohaste lubade väljaandmisega vastavalt I lisale võetakse täielikult arvesse enne käesoleva määruse kohaldamist alanud ning JAR-nõuetele ja menetlustele vastavat koolitust, mis toimub selle liikmesriigi regulatiivse järelevalve all, mida on seoses asjakohaste JAR-nõuetega soovitatud vastastikuseks tunnustamiseks Ühinenud Lennuametite süsteemis, tingimusel et koolitus on lõppenud ja eksamid on sooritatud hiljemalt 8. aprilliks 2016 ja asjaomane FCL osa kohane luba on välja antud hiljemalt 1. aprilliks 2020.“;

(³) Komisjoni 31. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1119, millega muudetakse määrust (EL) nr 1178/2011 deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonide osas (ELT L 204, 13.8.2018, lk 13–30).

- 7) artiklit 10a muudetakse järgmiselt:
- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Organisatsioonidel on vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 24 lõikele 2 lubatud pakkuda koolitust määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktides i ja ii osutatud õhusõidukite käitamisega seotud pilootidele vaid tingimusel, et pädev asutus on neile välja andnud sertifikaadi, milles kinnitatakse, et nad vastavad määruse (EL) 2018/1139 IV lisas sätestatud olulistele nõuetele ja käesoleva määruse VII lisa nõuetele. Võttes arvesse määruse (EL) 2018/1139 artikli 24 lõiget 6 on organisatsioonidel, kelle peamine tegevuskoht asub mõnes liikmesriigis, lubatud pakkuda käesoleva määruse VIII lisa punktis DTO.GEN.110 osutatud koolitust sellist sertifikaati omamata territooriumil, mis Chicago konventsiooni alusel kuulub liikmesriikide vastutusalasse, ja kus nad on esitanud pädevale asutusele kõnealuse lisa punktis DTO.GEN.115 sätestatud nõuetele vastava deklaratsiooni, ning et pädev asutus on juhul, kui see on sätestatud kõnealuse lisa punkti DTO.GEN.230 alapunktis c, asjaomase koolitusprogrammi heaks kiitnud.“;
- b) lõiked 2, 3 ja 4 jäetakse välja;
- 8) artikli 10b lõiked 2 ja 3 jäetakse välja;
- 9) artikli 10c lõiked 2 ja 3 jäetakse välja;
- 10) artikli 11 lõige 2 jäetakse välja;
- 11) artikli 11a lõiked 2 ja 3 jäetakse välja;
- 12) artikli 12 lõiked 1b, 2, 3, 5 ja 6 jäetakse välja;
- 13) artikli 12 lõige 7 asendatakse järgmisega:
- „7. Kui liikmesriik kohaldab lõikeid 2a ja 4, teatab ta sellest komisjonile ja ametile. Teates põhjendatakse erandit ning esitatakse rakenduskava, mis sisaldab kavandatud meetmeid ja nendega seotud ajakava.“;
- 14) I lisa (FCL osa), VI lisa (ARA osa) ja VIII lisa (DTO osa) muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesoleva määruse lisa punkte 57, 58, 59 ja 66 kohaldatakse alates 21. detsembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 15. oktoober 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) muudetakse järgmiselt.

1) Punkti FCL.010 muudetakse järgmiselt:

a) mõiste „nurklähenemine“ järele lisatakse järgmine mõiste:

„,„atesterimine“ – oskuste, teadmiste ja hoiakute tõendamine instruktori või kontrollpiloodi loa esmaseks väljaandmiseks, pikendamiseks või taastamiseks;“

b) mõiste „lennuimitaator“ (FNPT) järele lisatakse järgmine mõiste:

„,„lendamine üksnes mõõteriistade näitude järgi“ – lend, mille puhul piloodid juhivad õhusõidukit simuleeritud või tegelikes instrumetaallennuilma tingimustes (IMC) väliseid visuaalseid orientiire kasutamata;“

c) mõiste „joonlähenemine“ järele lisatakse järgmine mõiste:

„,„järelevalvealune liinilend“ (LIFUS) – liinilend, mida teostatakse pärast heakskiidetud lennuajata tüübipädevuskoolitust või liinilend, mis on vajalik kasutamissobivuse andmeid (OSD) käsitleva aruande koostamiseks;“

d) mõiste „öö“ järele lisatakse järgmine mõiste:

„,„kasutamissobivuse andmed“ (OSD) – määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohased kasutamissobivuse andmed;“

e) mõiste „õhusõidukitüüp“ järele lisatakse järgmine mõiste:

„,„tüübipädevus- ja loamärgete loetelu“ – ameti poolt kasutamissobivuse andmete hindamise põhjal koostatud ja avaldatud loetelu, mis sisaldab lennukiklasse ja õhusõidukitüüpe lennumeeskonna liikmete lubade väljaandmiseks;“

f) mõiste „öö“ asendatakse järgmisega:

„,„öö“ – ajavahemik, mis jääb õhtuhämaruse lõpu ja hommikukoidu alguse vahele või pädeva asutuse poolt mingil muul moel määratletud ajavahemik päikeseloojangu ja päikesetõusu vahel;“

g) mõiste „muud treeningseadmed (OTD)“ määratlus asendatakse järgmisega:

„,„muud treeningseadmed (OTD)“ – muud koolitusabivahendid kui lennutreeningseadmed (FSTD), mida kasutatakse õppevahenditena koolitustel, kus ei ole vaja täielikku piloodikabiinikeskkonda;“

h) mõiste „lennuoskuse tasemekontroll“ määratlus asendatakse järgmisega:

„,„lennuoskuse tasemekontroll“ – pädevusmärke või õiguste taastamiseks või pikendamiseks vajalik lennuoskuse tõendamine, sealhulgas vajaduse korral suuline teadmiste kontroll;“

2) punkti FCL.025 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„(1) Taotlejad sooritavad kõik konkreetse loa või pädevusmärke saamiseks vajalikud teooriaeksamid ühe liikmesriigi pädeva asutuse vastutusalas.“;

b) alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Eduka soorituse standardid

(1) Teooriaksam loetakse sooritatuks, kui taotleja on konkreetseks eksamidokumendis kogunud vähemalt 75 % võimalikust punktisummast. Karistuspunktide kohaldamine on keelatud.

(2) Kui käesolevas osas ei ole sätestatud teisiti, loetakse taotleja vastava piloodiloo või pädevuse saamiseks nõutava teooriaeksami edukalt sooritanuks juhul, kui ta on kõik nõutavad teooriaeksamidokumendid edukalt täitnud 18 kuu jooksul alates taotleja esimesel eksamil osalemise kalendrikuu lõpust.

(3) Kui taotleja ei ole liinipiloodi loa, ametipiloodi loa, instrumetaallennupädevusmärke või instrumetaalmarsruutlennupädevusmärke väljaandmiseks nõutava teooriaeksami puhul suutnud üht eksamidokumenti neljal katsel edukalt täita või ei ole kõiki eksamidokumente edukalt täitnud kuue korraga või alapunkti b alapunktis 2 nimetatud tähtaja jooksul, peab ta kõik teooriaeksamidokumendid uuesti täitma.

- (4) Kui taotleja ei ole kergõhusõidukipiloodi loa, erapiloodi loa, purilennukipiloodi loa või õhupallipiloodi loa väljaandmiseks nõutava teooriaeksami puhul suutnud üht eksamidokumenti neljal katsel edukalt täita või ei ole kõiki eksamidokumente edukalt täitnud alapunkti b alapunktis 2 nimetatud tähtaja jooksul, peab ta kõik teooriaeksamidokumendid uuesti täitma.
- (5) Enne teooriaeksami uuesti sooritamist peavad taotlejad läbima lisakoolituse deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis või sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis. Vajaliku lisakoolituse mahu ja ulatuse määrab kindlaks deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon või sertifitseeritud koolitusorganisatsioon, lähtudes taotlejate vajadustest.“;
- 3) punkt FCL.040 asendatakse järgmisega:
- „FCL.040 Loaga antud õiguste kasutamine**
- Loaga antud õiguste kasutamine sõltub loa pädevusmärgete (vajaduse korral) ja kasutatavatele õigustele vastava tervisetõendi kehtivusest.“;
- 4) punkt FCL.055 asendatakse järgmisega:
- „FCL.055 Keeleoskus**
- a) Üldist. Lennukipiloodid, kopteripiloodid, vertikaalstartiga õhusõiduki piloodid ja õhulaevapiloodid, kellelt nõutakse raadioside kasutamist, tohivad oma lubadest ja pädevusmärgetest tulenevaid õigusi kasutada üksnes juhul, kui nende lubadel on märge inglise keele või konkreetse lennul raadiosides kasutatava keele oskuse kohta. Märge peab sisaldama keele nimetust, keeleoskuse taset ja märke kehtivusaega ning asjaomane märge peab olema saadud vastavalt pädeva asutuse kehtestatud korrale. Minimaalne aktsepteeritav keeleoskuse tase on käesoleva lisa 2. liite kohane kutsetase (4. tase).
- b) Keeleoskumärke taotleja peab tõendama vastavalt käesoleva lisa 2. liitele nii fraseoloogia kui ka tavakeele kasutamise oskust vähemalt kutsetasemel pädeva asutuse sertifitseeritud hindajale või pädeva asutuse poolt heaks kiidetud keeleeksamiorganisatsioonile (vastavalt vajadusele). Selleks peab taotleja tõendama, et ta on võimeline:
- (1) tulemuslikult suhtlema ainult hääle abil ja vahetult vesteldes;
  - (2) suhtlema täpselt ja selgelt üldistel ja tööga seotud teemadel;
  - (3) kasutama üldistes või tööga seotud olukordades teadete vahetamiseks ning arusaamatuste vältimiseks ja lahendamiseks asjakohaseid suhtlusstrateegiaid;
  - (4) tulema edukalt toime keeleprobleemidega, mis tekivad keerulises olukorras või rutiinse tegevuse või muul moel varem tuttava suhtlusülesande puhul tekkinud ootamatute sündmuste käigus ning
  - (5) kasutama lennunduse valdkonnas arusaadavat dialekti või aktsenti.
- c) Välja arvatud nende pilootide puhul, kes on tõendanud vastavalt käesoleva lisa 2. liitele keeleoskust eksperditasemel (6. tase), toimub keeleoskumärke kontrollhindamine järgmisel:
- (1) iga nelja aasta järel, kui on tõendatud keeleoskus kutsetasemel (4. tase) või
  - (2) iga kuue aasta järel, kui on tõendatud keeleoskus kõrgtasemel (5. tase).
- d) Erinõuded instrumentaallennupädevusmärget või instrumentaal-marsruutlennupädevusmärget omavatele isikutele. Ilma et see piiraks eelmiste alapunktide kohaldamist, peavad instrumentaallennupädevusmärget või instrumentaal-marsruutlennupädevusmärget omavad isikud tõendama inglise keele oskust vastavalt käesoleva lisa 2. liitele.
- e) Instrumentaallennupädevusmärget või instrumentaal-marsruutlennupädevusmärget omavate isikute inglise keele oskuse tõendamiseks kasutatakse pädeva asutuse kehtestatud hindamismetoodikat.“;
- 5) punkti FCL.060 alapunkti c alapunkt 2 asendatakse järgmisega:
- „(2) kui piloot ei vasta alapunkti 1 nõuetele, peab ta õiguste kasutamiseks sooritama õppelennu J alajao kohaselt kvalifitseeritud instruktori järelevalve all, kes on tõendanud suutlikkust anda selle õhusõidukitüübi jaoks nõutavat õpet. Piloot peab õiguste kasutamiseks sooritama vähemalt alapunkti b alapunktides 1 ja 2 kirjeldatud nõuete kohase õppelennu vastavat tüüpi õhusõidukil või seda kujutaval lennu täisimitaatoril (FFS).“;
- 6) punktile FCL.115 lisatakse alapunkt d:
- „d) Ühe kolbmootoriga lennukite klassi vesilennupädevusmärke saamiseks vajaliku koolituse puhul võetakse arvesse käesoleva lisa 9. liite B jao („Lennukite erinõuded“) alapunktis 7 („Klassipädevused – vesilend“) loetletud elemente.“;

7) punkt FCL.120 asendatakse järgmisega:

„FCL.120 Kergõhusõidukipiloodi luba – teooriaeksam

a) Kerglennukipiloodi loa ja kergkopteripiloodi loa taotlejad peavad tõendama antavatele õigustele vastavat teoreetiliste teadmiste taset, sooritades selleks eksamid järgmistes valdkondades:

(1) üldteemad:

- - lennundusõigus ja lennujuhtimise (ATC) protseduurid;
- - inimvõimed;
- - meteoroloogia;
- - side;
- - navigeerimine;

(2) eri õhusõidukiliikidega seotud konkreetsed teemad:

- - aerodünaamika alused;
- - käitamisprotseduurid;
- - õhusõiduki tehnilised võimalused ja lennu planeerimine;
- - üldteadmised õhusõidukitest.

b) Kergõhupallipiloodi loa ja kergpurilennukipiloodi loa taotlejad peavad tõendama antavatele õigustele vastavat teoreetiliste teadmiste taset, sooritades selleks eksamid järgmistes valdkondades:

(1) üldteemad:

- - lennundusõigus ja lennujuhtimisprotseduurid;
- - inimvõimed;
- - meteoroloogia ja
- - side.

(2) eri õhusõidukiliikidega seotud konkreetsed teemad:

- - aerodünaamika alused;
- - käitamisprotseduurid;
- - õhusõiduki tehnilised võimalused ja lennu planeerimine;
- - üldteadmised õhusõidukitest ja
- - navigeerimine.“;

8) punkt FCL.105.A asendatakse järgmisega:

„FCL.105.A Kerglennukipiloodi luba (LAPL(A)) – õigused ja tingimused

a) Õigused

Kerglennukipiloodi loa omanikul on õigus kaptenina juhtida ühe kolbmootoriga maalennukeid, ühe kolbmootoriga vesilennukeid või fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukeid lubatud suurima stardimassiga kuni 2 000 kg ning võtta pardale kuni kolm reisijat, mis tähendab, et õhusõiduki pardal ei tohi kunagi olla üle nelja inimese.

b) Tingimused

(1) Kerglennukipiloodi loa omanikud võivad reisijaid vedada üksnes juhul, kui nad on pärast loa väljaandmist lennanud kümme lennutundi lennuki või fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennuki kaptenina.

(2) Kerglennukipiloodi loa omanikud, kellel on varem olnud lennuki liinipiloodi luba, lennuki teise piloodi luba, lennuki ametipiloodi luba või lennuki erapiloodi luba, vabastatakse alapunkti b alapunkti 1 nõuete täitmisest.“;

9) punkti FCL.135.A alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) oma õiguste laiendamiseks samasse klassi kuuluvale teisele õhusõidukivariandile peab piloot läbima erinevus- või tutvumiskoolituse. Erinevuskoolituse kohta tehakse instruktoriga allkirjaga märge piloodi päevikusse või samaväärsesse dokumenti.“;

10) punkt FCL.140.A asendatakse järgmisega:

„FCL.140.A Kerglennukipiloodi luba — hiljutise lennukogemuse nõuded

- a) Kerglennukipiloodi loa omanikud võivad loast tulenevaid õigusi kasutada üksnes tingimusel, et nad on eelnenud kahe aasta jooksul lennuki või fikseeritud jõuallikaga purilennuki piloodina teinud järgmist:
- (1) lennanud kaptenina või koos instruktoriga või soololennul instruktori järelevalve all vähemalt 12 lennutundi, sealhulgas
    - sooritanud 12 starti ja maandumist;
    - läbinud täienduskoolituse, mis hõlmab vähemalt üht lennutundi koos instruktoriga;
  - (2) sooritanud kerglennukipiloodi loa väljaandmiseks nõutava lennuoskuse tasemekontrolli kontrollpiloodi osavõtul. Lennuoskuse tasemekontrolli programm põhineb kerglennukipiloodi loa väljaandmiseks nõutaval lennuksamil;
- b) Kui kerglennukipiloodi loa omanikul on nii ühe kolbmootoriga maalennukite kui ka ühe kolbmootoriga vesilennukite klassipädevusmärke, võib ta täita alapunkti a alapunktis 1 esitatud nõuded ühes neist klassidest või kombineerituna mõlemas klassis. Sel juhul tuleb vähemalt üks tund nõutavast lennuajast ja vähemalt kuus nõuetega ette nähtud 12-st stardist ja maandumisest sooritada mõlemas õhusõidukiklassis.“;

11) punkt FCL.140.H asendatakse järgmisega:

„FCL.140.H Kergkopteripiloodi luba (LAPL(H)) – Hiljutise lennukogemuse nõuded

Kergkopteripiloodi loa omanikud kasutavad loa õigusi konkreetsel kopteritüübil üksnes tingimusel, et nad on eelnenud 12 kuu jooksul teinud järgmist:

- a) lennanud sama tüüpi kopteritel kaptenina või koos instruktoriga või soololennul instruktori järelevalve all vähemalt kuus lennutundi, sealhulgas sooritanud kuus starti, lähenemist ja maandumist ning läbinud täienduskoolituse, mis hõlmab vähemalt üht lennutundi koos instruktoriga;
- b) sooritanud enne loaõiguste kasutamise jätkamist konkreetsel kopteritüübil lennuoskuse tasemekontrolli kontrollpiloodi osavõtul. Lennuoskuse tasemekontrolli programm põhineb kergkopteripiloodi loa väljaandmiseks nõutaval lennuksamil.“;

12) punkt FCL.215 asendatakse järgmisega:

„FCL.215 Teooriaeksam

- a) Erapiloodiloo taotlejad peavad tõendama antavatele õigustele vastavat teoreetiliste teadmiste taset, läbides selleks eksamid järgmistes valdkondades:
- (1) üldteemad:
    - lennundusõigus;
    - inimvõimed;
    - meteoroloogia ja
    - side ning
    - navigeerimine.
  - (2) eri õhusõidukiliikidega seotud konkreetsed teemad:
    - aerodünaamika alused;
    - käitamisprotseduurid;
    - õhusõiduki tehnilised võimalused ja lennu planeerimine;
    - üldteadmised õhusõidukitest.
- b) Õhupallipiloodi loa või purilennukipiloodi loa taotlejad peavad tõendama antavatele õigustele vastavat teoreetiliste teadmiste taset, sooritades selleks eksamid järgmistes valdkondades:
- (1) üldteemad:
    - lennundusõigus,
    - inimvõimed;
    - meteoroloogia ja
    - side.

- (2) eri õhusõidukiliikidega seotud konkreetsed teemad:
- aerodünaamika alused;
  - käitamisprotseduurid;
  - õhusõiduki tehnilised võimalused ja lennu planeerimine;
  - üldteadmised õhusõidukitest ning
  - navigeerimine.“;

13) punkti FCL.205.A alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Lennuki erapiloodi loa omanikel on õigus selle eest tasu saamata tegutseda vastavat liiki lennukite või fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukite kapteni või teise piloodina mitteäriilistel lendudel ning kasutada kõiki kerglennukipiloodi loa omaniku õigusi.“;

14) punkti FCL.205.H alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Kopterierapiloodi loa omanikul on õigus selle eest tasu saamata tegutseda vastavat liiki kopteri kapteni või teise piloodina mitteäriilistel lendudel ja kasutada kõiki kergkopteripiloodi loa omaniku õigusi.“;

15) punkt FCL.625 IR asendatakse järgmisega:

„FCL.625 Instrumentaallennu pädevusmärke – kehtivus, pikendamine ja taastamine

a) Kehtivus

Instrumentaallennu pädevusmärke kehtib üks aasta.

b) Pikendamine

(1) Instrumentaallennu pädevusmärke kehtivust pikendatakse pädevusmärke kehtivuse lõppemisele vahetult eelneva kolme kuu jooksul, kui kehtivuse pikendamise kriteeriumid on asjaomase õhusõidukiliigi puhul täidetud.

(2) Kui taotlejad otsustavad täita kehtivuse pikendamise nõuded enne alapunktis 1 osutatud kuupäeva, algab uus kehtivusaeg lennuoskuse tasemekontrolli sooritamise kuupäeval.

(3) Taotlejad, kes ei ole enne instrumentaallennu pädevusmärke kehtivuse lõppkuupäeva instrumentaallennuoskuse tasemekontrolli vastavat osa edukalt sooritanud, võivad instrumentaallennuõigust kasutada ainult juhul, kui nad on edukalt sooritanud instrumentaallennuoskuse tasemekontrolli.

c) Taastamine

Taotlejad, kelle instrumentaallennu pädevusmärke kehtivus on lõppenud, peavad oma õiguste taastamiseks tegema järgmist:

(1) läbima sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis täienduskoolituse, kui sertifitseeritud koolitusorganisatsioon peab seda vajalikuks, et saavutada käesoleva lisa 9. liite kohase lennueksami instrumentaallennuelemendi edukaks sooritamiseks nõutav oskuste tase;

(2) sooritama käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli vastavat liiki õhusõidukil;

(3) omama asjakohast klassi- või tüübipädevust, kui käesoleva lisaga ei ole ette nähtud teisiti.

d) Kui instrumentaallennu pädevusmärke ei ole eelnenud seitsme aasta jooksul pikendatud või taastatud, peavad instrumentaallennu pädevusmärke taotlejad sooritama uuesti instrumentaallennupädevuse teooria- ja lennueksami.

e) Kolmanda riigi poolt Chicago konventsiooni 1. lisa nõuete kohaselt välja antud piloodiloo omanikud, kellel on kehtiv instrumentaallennupädevusmärke, on käesoleva lisa kohaselt välja antud loas sisalduva instrumentaallennupädevusmärke pikendamisel vabastatud alapunkti c alapunkti 1 ning alapunkti d nõuete täitmisest.

f) Alapunkti c alapunktis 2 ja alapunktis e nimetatud lennuoskuse tasemekontrolli võib ühendada asjakohase klassi- või tüübipädevusmärke pikendamiseks nõutava lennuoskuse tasemekontrolliga.“;

16) punkti FCL.625.A alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Pikendamine.

Lennuki instrumentaallennupädevusmärke pikendamiseks peavad taotlejad tegema järgmist:

(1) omama vastavat klassi- või tüübipädevusmärke, välja arvatud juhul, kui instrumentaallennupädevusmärke pikendamine ühendatakse asjakohase klassi- või tüübipädevusmärke pikendamisega;

- (2) olema sooritanud käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli, kui instrumentaallennupädevusmärke pikendamise taotlus on ühendatud klassi- või tüübipädevusmärke pikendamisega;
- (3) instrumentaallennupädevusmärke pikendamise taotlus ei ole ühendatud klassi- või tüübipädevusmärke pikendamisega, peavad nad tegema järgmist:
  - i) ühepiloodilennukite puhul sooritama käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli 3b osas nimetatud manöövrid ja protseduurid ning need 1. osas nimetatud manöövrid ja protseduurid, mis on vajalikud asjaomaseks lennutegevuseks ning
  - ii) mitme mootoriga lennukite puhul sooritama need käesoleva lisa 9. liite kohase ühepiloodilennukite lennuoskuse tasemekontrolli 6. osas nimetatud manöövrid ja protseduurid, mis on seotud üksnes mõõteriistadega.
- (4) Alapunkti 2 kohase pikendamise puhul võib kasutada vastavat lennukiklassi või -tüüpi esindavat II taseme lennuimitaatorit (FNPT II) või lennu täisimitaatorit (FFS), tingimusel et vähemalt iga teine lennuki instrumentaallennupädevusmärke pikendamiseks nõutav lennuoskuse tasemekontroll sooritatakse lennukil.;

17) punkt FCL.625.H asendatakse järgmisega:

„FCL.625.H Kopteri instrumentaallennupädevusmärke — pikendamine

- a) Kopteri instrumentaallennupädevusmärke pikendamiseks peavad taotlejad tegema järgmist:
  - (1) omama vastavat tüübipädevusmärget, välja arvatud juhul, kui instrumentaallennupädevusmärke pikendamine ühendatakse asjakohase tüübipädevusmärke pikendamisega;
  - (2) olema sooritanud käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli vastavat tüüpi kopteri jaoks, kui instrumentaallennupädevusmärke pikendamise taotlus on ühendatud tüübipädevusmärke pikendamisega;
  - (3) kui instrumentaallennupädevusmärke pikendamise taotlus ei ole ühendatud tüübipädevusmärke pikendamisega, peavad taotlejad sooritama ainult käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli 5. osas nimetatud manöövrid ja protseduurid ning need tasemekontrolli 1. osas nimetatud manöövrid ja protseduurid, mis on seotud asjaomase kopteritüübiga.
- b) Alapunkti a alapunkti 3 kohase lennuoskuse tasemekontrolli puhul võib kasutada vastavat kopteritüüpi esindavat 2./3. taseme lennuimitaatorit (FTD 2/3) või lennu täisimitaatorit (FFS), tingimusel et vähemalt iga teine kopteri instrumentaallennupädevusmärke pikendamiseks nõutav lennuoskuse tasemekontroll sooritatakse kopteril.
- c) Ristarvestamine toimub käesoleva lisa 8. liite kohaselt.;

18) punkt FCL.710 asendatakse järgmisega:

„FCL.710 Klassi- ja tüübipädevusmärke – variandid

- a) Piloodid peavad läbima erinevus- või tutvumiskoolituse, et laiendada oma õigusi sama klassi- või tüübipädevusmärke alla kuuluvale teisele õhusõidukivariandile. Sama klassi- või tüübipädevusmärke alla kuuluvate õhusõidukivariantide korral hõlmab erinevus- või tutvumiskoolitus kasutamissobivuse andmetes kindlaksmääratud vajalikke elemente (vajaduse korral).
- b) Erinevuskoolituse viib läbi üks järgmistest:
  - (1) sertifitseeritud koolitusorganisatsioon;
  - (2) VIII lisa punkti DTO.GEN.110 alapunkti a alapunkti 1 alapunktis c ja alapunkti a alapunkti 2 alapunktis c osutatud õhusõidukite puhul deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon;
  - (3) lennuettevõtja sertifikaadi omanik, kellel on vastava klassi või tüübi õhusõidukeid hõlmav heakskiidetud erinevuskoolitusprogramm.
- c) Olenemata alapunkti b nõudest võib fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukite, ühe kolbmootoriga lennukite, ühe turbiinmootoriga lennukite ja mitme kolbmootoriga lennukite erinevuskoolituse läbi viia nõuetekohase kvalifikatsiooniga instruktor, kui kasutamissobivuse andmetes ei ole ette nähtud teisiti.
- d) Kui piloodid ei ole asjaomasel õhusõidukivariandil lennanud kahe aasta jooksul pärast alapunktis b nimetatud koolituse läbimist, tuleb läbida täiendav erinevuskoolitus või lennuoskuse tasemekontroll, välja arvatud ühe kolbmootoriga õhusõidukite ja fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukite tüüpide või variantidega seotud pädevusmärke puhul.
- e) Asjaomase õhusõidukivariandi erinevuskoolituse või lennuoskuse tasemekontrolli kohta tehakse vastavalt vajadusele kas instruktori või kontrollpiloodi allkirjaga märges piloodi päevikusse või samaväärsesse dokumenti.;

19) punkti FCL.725 alapunktile b lisatakse alapunkt 5:

- „(5) Ühe mootoriga ühepiloodilennukite ja mitme mootoriga ühepiloodilennukite (vesilennukid) teooriaeksam on kirjalik ja koosneb vähemalt 30 valikvastustega küsimusest.;

20) punkt FCL.740 asendatakse järgmisega:

„FCL.740 Klassi- ja tüüüpädevusmärke kehtivus ja taastamine

a) Kehtivus

Klassi- ja tüüüpädevusmärke kehtivad ühe aasta, välja arvatud ühe mootoriga ühepiloodiõhusõiduki klassipädevusmärke, mis kehtivad kaks aastat, kui kasutamissobivuse andmetes ei ole ette nähtud teisiti. Kui piloodid otsustavad täita pikendamisnõuded enne punktides FCL.740.A, FCL.740.H, FCL.740.PL ja FCL.740.As osutatud ajavahemikke, algab uus kehtivusaeg lennuoskuse tasemekontrolli sooritamise kuupäeval.

b) Taastamine

Klassi- või tüüüpädevusmärke taastamiseks peab taotleja täitma kõik järgmised nõuded:

- (1) sooritama käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli;
- (2) enne alapunktis 1 osutatud lennuoskuse tasemekontrolli läbima sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis täienduskoolituse, kui sertifitseeritud koolitusorganisatsioon leiab, et see on vajalik asjaomase õhusõidukiklassi või -tüübi ohutuks käitamiseks nõutava lennuoskustaseme saavutamiseks, välja arvatud juhul, kui taotlejal on kolmanda riigi poolt Chicago konventsiooni 1. lisa nõuete kohaselt välja antud piloodiluba, millel on sama õhusõidukiklassi või -tüübi kehtiv pädevusmärke ja kui tal on õigus sellest pädevusmärgest tulenevaid õigusi kasutada. Taotleja võib koolituskursuse läbida:
  - i) mitte-kõrgtehniliste ühe kolbmootoriga lennukite klassipädevusmärke, fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukite klassipädevusmärke või VIII lisa punkti DTO.GEN.110 alapunkti a alapunkti 2 alapunktis c osutatud ühe mootoriga kopterite tüüüpädevusmärke kehtivuse lõppemise korral deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis või sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis;
  - ii) sellise mitte-kõrgtehniliste ühe kolbmootoriga õhusõidukite klassipädevusmärke ja fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukite klassipädevusmärke korral, mille kehtivuse lõppemisest on möödunud kuni kolm aastat, deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis, sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis või instruktoriga juhendamisel.
- (3) Ilma et see piiraks alapunkti b alapunktide 1 ja 2 kohaldamist, on punkti FCL.820 kohast katselennupädevusmärgel omavatel pilootidel, kes osalesid õhusõidukitüübi arendamise, sertifitseerimise või tootmisega seotud katselendudel ja on nimetatud tüübi katselendudega lennanud taotluse esitamisele eelnenud aastal kokku 50 lennutundi või kümme lennutundi kaptenina, õigus taotleda vastava tüüüpädevusmärke pikendamist või taastamist.“;

21) punkti FCL.805 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Purilennuki ja plakati pukseerimise pädevusmärgete õigused kehtivad ainult nende lennukite või fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukite puhul, mille lennuõpe läbiti. Plakati pukseerimise puhul kehtivad õigused ainult lennuõppe käigus kasutatud pukseerimismeetodi kohta. Õigusi võib laiendada, kui piloodid on vastavatel õhusõidukitel edukalt sooritanud vähemalt kolm instruktoriga õppelendu, mille käigus nad on läbinud pukseerimiskoolituse kogu kava ja kasutanud plakati pukseerimise asjakohast meetodit.“;

22) punkti FCL.810 alapunkti a alapunkti 1 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„1) Kui lennuki, fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennuki või õhulaeva puhul soovitakse kergõhusõidukipiloodi loast, purilennukipiloodi loast või erapiloodiloast tulenevaid õigusi kasutada visuaallennureeglite tingimustes öösel, peavad taotlejad olema kuni kuue kuu jooksul läbinud koolituskursuse deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis või sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis. Kursus peab sisaldama järgmist:“;

23) punkti FCL.815 alapunkt e asendatakse järgmisega:

e) Pikendamine

Mäelennupädevuse pikendamiseks peab taotleja vastama ühele järgmistest tingimustest:

- (1) olema eelnenud kahe aasta jooksul sooritanud vähemalt kuus maandumist pinnale, mille puhul on nõutav mäelennupädevus;
- (2) olema sooritanud lennuoskuse tasemekontrolli, mis vastab alapunkti c nõuetele.“;

24) punkti FCL.900 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Instruktoritegevus väljaspool liikmesriikide territooriumi

- (1) Erandina alapunkti a sätetest annab pädev asutus välja instruktoritunnistuse taotlejale, kes annab käesoleva lisa kohaselt heaks kiidetud koolituskursuse raames lennuõpet väljaspool Chicago konventsiooni alusel liikmesriikide vastutusalasse kuuluvat territooriumi, ja kes:
  - i) omab piloodiluba, mis vastab järgmistele nõuetele:
    - A) see on kooskõlas Chicago konventsiooni 1. lisaga;
    - B) see peab igal juhul olema vähemalt vastavat liiki õhusõiduki ametipiloodi luba koos asjaomase pädevusmärke või tunnistusega;
  - ii) täidab käesolevas alajaos vastava instruktoritunnistuse väljaandmiseks kehtestatud nõudeid;
  - iii) tõendab pädevale asutusele, et ta tunneb Euroopa lennuohutuseeskirju käesoleva lisa kohaselt instruktorigüstes tegutsemiseks piisaval tasemel.
- (2) Tunnistus kehtib ainult sellise lennuõppe kohta, mida antakse käesoleva lisa kohaselt heaks kiidetud koolituskursuse raames ja mis vastab kõikidele järgmistele tingimustele:
  - i) asjaomast lennuõpet antakse väljaspool Chicago konventsiooni alusel liikmesriikide vastutusalasse kuuluvat territooriumi;
  - ii) seda antakse piloodiõpilastele, kes oskavad piisavalt keelt, milles lennuõpe toimub.“;

25) punkti FCL.935 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Instruktoritunnistuse taotleja, välja arvatud lennumeeskonna koostööinstruktorigi, lennutreeningseadme instruktorigi, mäelennupädevuse instruktorigi ja katselennuinstruktorigi tunnistuse taotleja, peab vastavas õhusõidukiliigis, asjakohases õhusõidukiklassis, -tüübil või asjakohasel lennutreeningseadmel (FSTD) läbima atesteerimise, et tõendada käesoleva lisa K alajao kohase kvalifikatsiooniga kontrollpiloodile oma suutlikkust anda piloodiõpilasele vastava loa, pädevusmärke või tunnistuse väljaandmiseks nõutaval tasemel õpet.“;

26) punkt FCL.940 asendatakse järgmisega:

„FCL.940 Instruktoritunnistuste kehtivus

Instruktoritunnistused, välja arvatud mäelennuinstruktorigi tunnistus, kehtivad kolm aastat, ilma et see piiraks punkti FCL.900 alapunkti b alapunkti 1 ja punkti FCL.915 alapunkti e alapunkti 2 kohaldamist.“;

27) punkt FCL.905.FI asendatakse järgmisega:

„FCL.905.FI Õigused ja tingimused

Lennuinstruktoritel on õigus anda järgmiste dokumentide väljaandmiseks, pikendamiseks või taastamiseks nõutavat lennuõpet:

- a) vastavat liiki õhusõiduki erapiloodiluba, purilennukipiloodi luba, õhupallipiloodi luba ja kergõhusõidukipiloodi luba;
- b) ühepiloodiõhusõidukite klassi- ja tüüüpädevusmärke, välja arvatud kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukitega seotud pädevusmärke; õhupallide klassi- ja kategoriaalaindused ning hiljutine lennukogemus asjaomases purilennukiklassis;
- c) ühepiloodiõhusõidukite klassi- ja tüüüpädevusmärke (välja arvatud kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukitega seotud pädevusmärke) mitmepiloodilennul, kui lennuinstruktor vastab ühele järgmistest tingimustest:
  - (1) neil on või on olnud mitmepiloodilennukite tüüüpädevuse instruktorigi tunnistus;
  - (2) nad vastavad kõikidele alljärgnevatele nõuetele:
    - i) nad on lennanud vähemalt 500 tundi piloodina mitmepiloodilennuki lendudel;
    - ii) nad on läbinud punkti FCL.930.MCCI kohase lennumeeskonna koostööinstruktorigi koolituskursuse;
- d) neil on ühe- või mitmepiloodiõhulaevade tüüüpädevusmärke;

- e) vastavat liiki õhusõiduki ametipiloodi luba, kui kõnealused lennuinstruktorid on läbinud asjaomasel õhusõidukikategoorial vähemalt 200 tundi lennuõpet;
- f) öölennapädevusmärke, kui lennuinstruktorid vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:
- (1) omavad vastavat liiki õhusõiduki öölennekvalifikatsiooni;
  - (2) on alapunkti j kohase kvalifikatsiooniga lennuinstruktorile tõendanud suutlikkust anda ööõpet;
  - (3) vastavad punkti FCL.060 alapunkti b alapunkti 2 kohasele öökogemusnõudele;
- g) pukseerimispädevusmärke, vigurlennupädevusmärke või purilennuki lennuinstruktorite puhul pilvelennupädevusmärke, kui lennuinstruktoritel on vastavad õigused ja kui nad on alapunkti j kohase kvalifikatsiooniga lennuinstruktorile tõendanud suutlikkust anda selle pädevuse jaoks nõutavat õpet;
- h) asjaomast liiki õhusõiduki instrumentaal-marsruutlennupädevus või instrumentaallennupädevus, kui lennuinstruktorid vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:
- (1) nad on lennanud vähemalt 200 instrumentaallennureeglite kohast lennutundi, millest kuni 50 tundi võib olla maapealne instrumentaalaeg lennu täisimitaatoril (FFS), 2./3. taseme lennuelementide imitaatoril (FTD 2/3) või II taseme lennuimitaatoril (FNPT II);
  - (2) nad on läbinud piloodiõpilasena instrumentaallennupädevuse instruktoriga koolituskursuse ning läbinud instrumentaallennupädevuse instruktoriga tunnistuse omandamiseks nõutava atesteerimise;
  - (3) nad vastavad mitme mootoriga lennukite puhul punkti FCL.915.CRI alapunkti a, punkti FCL.930.CRI ja punkti FCL.935 nõuetele ning mitme mootoriga kopterite puhul punkti FCL.910.TRI alapunkti c alapunkti 1 ja punkti FCL.915.TRI alapunkti d alapunkti 2 nõuetele;
- i) mitme mootoriga ühepiloodiõhusõidukite klassi- ja tüübipädevusmärged, välja arvatud kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukitega seotud pädevusmärged, kui lennuinstruktorid vastavad järgmistele tingimustele:
- (1) mitme mootoriga lennukite puhul vastavad punkti FCL.915.CRI alapunkti a, punkti FCL.930.CRI ja punkti FCL.935 nõuetele;
  - (2) kopterite puhul vastavad punkti FCL.910.TRI alapunkti c alapunkti 1 ja punkti FCL.915.TRI alapunkti d alapunkti 2 nõuetele;
- j) lennuinstruktori, instrumentaallennupädevuse instruktoriga, klassipädevuse instruktoriga, lennutreeningseadme algõppe instruktoriga või mäelennuinstruktori tunnistus, kui lennuinstruktorid vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:
- (1) purilennukite lennuinstruktori puhul andnud vähemalt 50 tundi lennuõpet või teinud 150 starti purilennukite lennuinstruktorina, õhupallide lennuinstruktori puhul andnud vähemalt 50 tundi lennuõpet või teinud 50 starti õhupallide lennuinstruktorina ning kõikidel muudel juhtudel andnud 500 tundi lennuõpet vastavat liiki õhusõidukil;
  - (2) nad on lennuinstruktori kontrollpiloodile punkti FCL.935 kohasel atesteerimisel vastavas õhusõidukiliigis tõendanud oskust anda asjakohase lennuinstruktoritunnistuse omandamiseks vajalikku õpet;
- k) teise piloodi luba, kui lennuinstruktorid vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:
- (1) on koolituse põhilennuetapi jaoks lennanud piloodina lennukitel vähemalt 500 lennutundi, sealhulgas 200 tundi lennuinstruktorina;
  - (2) koolituse algtaseme jaoks:
    - i) omavad mitme mootoriga lennuki instrumentaallennupädevust ja instrumentaallennupädevuse instruktoriga õigusi;
    - ii) nad peavad olema lennanud vähemalt 1 500 lennutundi meeskonnalendudel;
  - (3) lennuinstruktoritel, kellel juba on lennuki liinipilootide või lennuki instrumentaallennupädevusega ametipilootide integreeritud koolituskursustel õpetamise kvalifikatsioon, võib alapunkti 2 alapunkti ii nõuded asendada sellise struktuurse koolituskursuse läbimisega, mis sisaldab järgmist:
    - i) lennumeeskonna koostöö kvalifikatsioon;
    - ii) teise piloodi loa kursuse 3. etapi lennuõppe viie seansi vaatlus;
    - iii) teise piloodi loa kursuse 4. etapi lennuõppe viie seansi vaatlus;
    - iv) käitaja liinilennu jätkukoolituse viie seansi vaatlus;
    - v) lennumeeskonna koostööinstruktoriga kursuse sisu.

Sel juhul peavad lennuinstruktorid tegema esimesed viis seansi instruktoriga teise piloodi õpetamise kvalifikatsiooniga lennukite tüübipädevuse instruktoriga, lennukite lennumeeskonna koostööinstruktoriga või lennukite lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoriga järelevalve all.“;

28) punkti FCL.915.FI muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti b alapunkti 2 alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) olema sooritanud ametipiloodi loa saamiseks nõutava teooriaeksami, mis võib olla sooritatud ametipiloodi loa saamiseks nõutavat teoreetilist kursust lõpetamata ja mis ametipiloodi väljaandmisel ei kehti, v.a need lennukite lennuinstruktorid, kes annavad lennuõpet vaid kerglennukipiloodi loa taotlejatele, ning“;

b) punkti c alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) olema lennanud vähemalt 200 lennutundi kaptenina, kui taotlejal on vähemalt kopteri erapiloodi luba ja ta on sooritanud ametipiloodi loa saamiseks nõutava teooriaeksami, mis võib olla sooritatud ametipiloodi loa saamiseks nõutavat teoreetilist kursust lõpetamata ja mis ametipiloodi väljaandmisel ei kehti;“

29) punktile FCL.930.FI lisatakse järgmine alapunkt c:

„c) Lennuinstruktori tunnistuse taotlejaid, kellel on või on olnud mõni muu käesoleva lisa kohaselt välja antud instruktoritunnistus, loetakse alapunkti b alapunkti 1 nõuetele vastavaks.“;

30) punkt FCL.940.FI asendatakse järgmisega:

„FCL.940.FI Lennuinstruktor – tunnistuse pikendamine ja taastamine

a) Pikendamine

(1) Lennuinstruktori tunnistuse pikendamiseks peab selle omanik enne lennuinstruktoritunnistuse kehtivuse lõppkuupäeva täitma kaks järgmisest kolmest tingimusest:

i) nad on:

A) lennukite või kopterite lennuinstruktorite puhul andnud vähemalt 50 tundi lennuõpet vastava õhusõidukiliigi lennuinstruktori, tüübipädevuse instruktoriga, klassipädevuse instruktoriga, instrumentaallennupädevuse instruktoriga, mäelennuinstruktori või kontrollpiloodina. Instrumentaallennupädevuse instruktoriga õiguste pikendamise korral peab neist tundidest vähemalt kümme olema instrumentaallennupädevuse lennuõpet, mis peab olema antud lennuinstruktori tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelnenud 12 kuu jooksul;

B) õhulaevade lennuinstruktorite puhul andnud vähemalt 20 tundi lennuõpet õhulaevade lennuinstruktori, instrumentaallennupädevuse instruktoriga või kontrollpiloodina. Instrumentaallennupädevuse instruktoriga õiguste pikendamise korral peab neist tundidest kümme olema instrumentaallennupädevuse lennuõpet, mis peab olema antud lennuinstruktori tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelnenud 12 kuu jooksul;

C) purilennukite lennuinstruktorite puhul sooritanud vähemalt 60 starti või andnud 30 tundi lennuõpet purilennukite, mootorpurilennukite või fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukite lennuinstruktori või kontrollpiloodina;

D) õhupallide lennuinstruktorite puhul andnud vähemalt kuus tundi lennuõpet õhupallide lennuinstruktori või kontrollpiloodina;

ii) olema läbinud sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis või pädeva asutuse juures instruktoriga täienduskoolituse. Õhupallide ja purilennukite lennuinstruktorid võivad instruktoriga täienduskoolituse läbida deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis;

iii) olema läbinud lennuinstruktori tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelnenud 12 kuu jooksul punkti FCL.935 kohase atesteerimise.

(2) Lennukite või kopterite lennuinstruktori puhul vähemalt iga teise ning õhulaevade, purilennukite ja õhupallide lennuinstruktori puhul vähemalt iga kolmanda pikendamise jaoks peab asjaomase lennuinstruktoritunnistuse omanik läbima punkti FCL.935 kohase atesteerimise.

b) Taastamine.

Lennuinstruktori tunnistuse aegumise korral peavad lennuinstruktori tunnistuse taotlejad taastamisaotluse esitamisele eelneva 12 kuu jooksul läbima instruktoriga täienduskoolituse sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis või pädeva asutuse juures ja õhupallide või purilennukite lennuinstruktori puhul sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis, deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis või pädeva asutuse juures ning läbima punkti FCL.935 kohase atesteerimise.“;

31) punkti FCL.905.TRI alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) tüübipädevuse instruktoriga või lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoriga tunnistuse väljaandmiseks, kui tunnistuse omanik vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

(1) tal on vähemalt 50 tundi tüübipädevuse instruktoriga või lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoriga tegutsemise kogemust kooskõlas käesoleva määrusega või komisjoni määrusega (EL) nr 965/2012;

(2) ta on läbi viinud tüübipädevuse instruktoriga koolituskursuse vastavas osas ette nähtud lennuõpete vastavalt punkti FCL.930.TRI alapunkti a alapunktile 3 ja sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni juhataja on kinnitanud tema soorituse sobivust ning

- c) ühepiloodilennukite tüübipädevuse instruktorite puhul:
- (1) kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite tüübipädevusmärgete väljaandmiseks, pikendamiseks ja taastamiseks, kui taotleja soovib ühepiloodilennu õigusi.

Ühepiloodilennukite tüübipädevuse instruktori (TRI(SPA)) õigusi võib laiendada kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite tüübipädevustele mitmepiloodilennu puhul, kui tüübipädevusinstruktor vastab ühele järgmistest tingimustest:
    - i) tal on või on olnud mitmepiloodilennukite tüübipädevuse instruktori tunnistus;
    - ii) ta on lennanud vähemalt 500 lennutundi mitmepiloodilennukitel ja läbinud lennumeeskonna koostööinstruktori kursuse kooskõlas punktiga FCL.930.MCCI;
  - (2) teise piloodi loa koolituseks algtasemel, kui tema õigusi on laiendatud mitmepiloodilennule ning tal on või on olnud lennukite lennuinstruktori või lennukite instrumentaallennupädevuse instruktori tunnistus.;

32) punkt FCL.910.TRI asendatakse järgmisega:

„FCL.910.TRI Tüübipädevuse instruktor – Piiratud õigused

- a) Üldist. Kui tüübipädevuskoolitus toimub üksnes lennutreeningseadmel (FSTD), kehtivad tüübipädevuse instruktori õigused ainult koolitamise kohta lennutreeningseadmel. See piirang hõlmab siiski õigust viia lennukil läbi järgmisi koolitusi:
- (1) järelevalvealused liinilennud, kui tüübipädevuse instruktori koolituskursus sisaldas punkti FCL.930.TRI alapunkti a alapunkti 4 alapunktis i kindlaksmääratud koolitust;
  - (2) maandumiskoolitus, kui tüübipädevuse instruktori koolituskursus sisaldas punkti FCL.930.TRI alapunkti a alapunkti 4 alapunktis ii kindlaksmääratud koolitust või
  - (3) punkti FCL.060. alapunkti c alapunktis 2 kindlaks määratud õppeleht, kui tüübipädevuse instruktori koolituskursus sisaldas alapunkti a alapunktides 1 või 2 osutatud koolitust.

Lennutreeningseadmega (FSTD) seotud piirang tühistatakse, kui tüübipädevuse instruktor on läbinud atesteerimise õhusõidukil.

- b) Lennukite ja vertikaalstardiga õhusõidukite tüübipädevuse instruktor – TRI(A) ja TRI(PL). Tüübipädevuse instruktori õigused kehtivad ainult selle lennukitüübi või vertikaalstardiga õhusõidukitüübi kohta, mida kasutati koolitusel ja millega läbiti atesteerimine. Kui kasutamissobivuse andmetes ei ole ette nähtud teisiti, peab tüübipädevusinstruktor oma õiguste laiendamiseks teistele õhusõidukitüüpidele tegema järgmist:
- (1) olema taotluse esitamisele eelnenud 12 kuu jooksul sooritanud vastaval õhusõidukitüübil vähemalt 15 stardi ja maandumisega arvestuslikku marsruutlendu, millest kuni seitse võib olla sooritatud lennutreeningseadmel (FSTD);
  - (2) läbinud vastava tüübipädevuse instruktori kursuse tehnilise koolituse ja lennuõppe asjakohased osad;
  - (3) sooritanud punkti FCL.935 kohase atesteerimise vastavad osad, et tõendada käesoleva lisa K alajao kohase kvalifikatsiooniga lennuinstruktori kontrollpiloodile või tüübipädevuse kontrollpiloodile suutlikkust anda piloodile vastava tüübipädevuse väljaandmiseks nõutaval tasemel õpet, sealhulgas lennueelset ja lennujärgset õpet ning teooriaõpet.

Tüübipädevuse instruktorite õigusi laiendatakse kooskõlas kasutamissobivuse andmetega teistele õhusõidukivariantidele, kui tüübipädevuse instruktorid on läbinud vastava tüübipädevuse instruktori kursuse tehnilise koolituse ja lennuõppe asjakohased osad.

- c) Kopterite tüübipädevuse instruktor – TRI(H)

- (1) Kopterite tüübipädevuse instruktorite loa õigused kehtivad ainult selle kopteritüübi kohta, mida kasutati tüübipädevuse instruktori tunnistuse omandamiseks läbitud atesteerimisel. Kui kasutamissobivuse andmetes ei ole ette nähtud teisiti, peavad tüübipädevusinstruktorid oma õiguste laiendamiseks teistele õhusõidukitüüpidele tegema järgmist:
  - i) läbima tüübipädevuse instruktori kursuse tehnilise koolituse ja lennuõppe asjakohased osad;

- ii) olema taotlusele eelnenud 12 kuu jooksul kogunud vastaval kopteritüübil vähemalt kümme lennutundi, millest kuni viis tundi võib olla aeg lennu täisimitaatoril (FFS) või 2./3. taseme lennuelementide imitaatoril (FTD 2/3) ning
- iii) sooritama punkti FCL.935 kohase atesteerimise vastavad osad, et tõendada käesoleva lisa K alajao kohase kvalifikatsiooniga lennuinstruktori kontrollpiloodile või tüübipädevuse kontrollpiloodile suutlikkust anda piloodile vastava tüübipädevuse väljaandmiseks nõutaval tasemel õpet, sealhulgas lennueelset ja lennujärgset õpet ning teooriaõpet.

Tüübipädevuse instruktorite õigusi laiendatakse kooskõlas kasutamissobivuse andmetega teistele õhusõiduki-variantidele, kui tüübipädevuse instruktorid on läbinud vastava tüübipädevuse instruktori kursuse tehnilise koolituse ja lennuõppe asjakohased osad.

- (2) Enne kopterite tüübipädevuse instruktori ühepiloodilennu õiguste laiendamist sama kopteritüübi mitmepiloodilennu õigustele peab tunnistuse omanik olema lennanud vastava tüübi mitmepiloodilendudel vähemalt 100 lennutundi.

- d) Ilma et see piiraks eespool esitatud alapunktide kohaldamist, võib nende tüübipädevuse instruktori tunnistuse omanike puhul, kellele on välja antud tüübipädevus punkti FCL.725 alapunkti e alusel, laiendada tüübipädevuse instruktori õigusi asjaomasele uuele õhusõidukitüübile.;

33) Punkti FCL.915.TRI alapunkti c alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„c) ühepiloodilennukite tüübipädevuse instruktori (TRI(SPA)) tunnistuse puhul:

- (1) olema taotlusele eelnenud 12 kuu jooksul teinud vastaval lennukitüübil kapteni või teise piloodina vähemalt 30 stardi ja maandumisega arvestuslikku marsruutlendu, millest maksimaalselt 15 võib olla sooritatud seda tüüpi esindaval lennutreeningseadmel (FSTD), ning“;

34) punkti FCL.930.TRI muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„a) Tüübipädevuse instruktori koolituskursus tuleb õhusõidukiga läbi viia vaid juhul, kui lennutreeningseade (FSTD) ei ole kättesaadav ega juurdepääsetav, ning see peab sisaldama vähemalt järgmist.“;

b) alapunkti a alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) ühe mootoriga õhusõidukite puhul viis tundi lennuõpet vastaval õhusõidukil või seda esindaval lennutreeningseadmel (FSTD) ning mitmepiloodiõhusõiduki puhul kümme tundi õhusõidukil või seda esindaval lennutreeningseadmel (FSTD);“

c) lisatakse alapunkt 4:

„(4) vastavalt vajadusele järgmisi koolitusi:

- i) täiendavat erikoolitust enne järelevalvealuse liinilennu sooritamist;
- ii) täiendavat erikoolitust enne maandumiskoolituse läbiviimist. Kõnealune koolitus lennutreeningseadmel (FSTD) peab hõlmama õhusõidukiga seotud hädaolukordade protseduuride koolitust.“;

35) punkt FCL.935.TRI asendatakse järgmisega:

„FCL.935.TRI Atesteerimine

- a) Mitmepiloodilennukite ja vertikaalstartiga õhusõidukite tüübipädevuse instruktoreid (TRI) peab atesteerima lennu täisimitaatoril (FFS). Kui lennu täisimitaatorit (FFS) ei ole olemas või seda ei ole võimalik kasutada, tuleb kasutada õhusõidukit.
- b) Kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite ja kopterite tüübipädevuse instruktorite atesteerimiseks kasutatakse üht järgmistest:
  - 1) kättesaadavat ja juurdepääsetavat lennu täisimitaatorit (FFS);
  - 2) kui lennu täisimitaator (FFS) ei ole kättesaadav ega juurdepääsetav, kombineerituna lennutreeningseadet või -seadmeid (FSTD) ja õhusõidukit;
  - 3) kui lennutreeningseade (FSTD) ei ole kättesaadav ega juurdepääsetav, kasutatakse õhusõidukit.“;

36) punkt FCL.940.TRI asendatakse järgmisega:

„FCL.940.TRI Tunnistuse pikendamine ja taastamine

a) Pikendamine

(1) Lennukid

Lennukite tüübipädevuse instruktori tunnistuse pikendamiseks peavad taotlejad tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul täitma vähemalt kaks järgmisest kolmest tingimusest:

- i) läbima ühe järgmistest täismahus tüübipädevus- või jätkukoolituskursuse osadest: üks vähemalt kolmetunnine simulaatoriseanss või üks vähemalt ühetunnine lennuharjutus, mis muu hulgas hõlmab vähemalt kaht starti ja maandumist;
- ii) läbima lennukite tüübipädevuse instruktorina sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis instruktori täienduskoolituse;
- iii) läbima punkti FCL.935 kohase atesteerimise. Taotlejad, kes on täitnud punkti FCL.910.TRI alapunkti b alapunkti 3 nõuded, loetakse sellele nõudele vastavateks.

(2) Kopterid ja vertikaalstardiga õhusõidukid.

Kopterite või vertikaalstardiga õhusõidukite tüübipädevuse instruktori tunnistuse pikendamiseks peavad taotlejad tunnistuse kehtivusajal täitma vähemalt kaks järgmisest kolmest tingimusest:

- i) olema andnud vähemalt 50 tundi lennuõpet igal õhusõidukitüübil, mille kohta tal on instruktori õigused, või neid tüüpe esindaval lennutreeningseadmel (FSTD), sealhulgas vähemalt 15 tundi peab olema läbitud tüübipädevuse instruktori tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul. Vertikaalstardiga õhusõidukite tüübipädevuse instruktor peab eespool nimetatud tunnid läbima tüübipädevuse instruktori või tüübipädevuse kontrollpiloodina või lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori või lennuimitaatori kontrollpiloodina. Kopterite tüübipädevuse instruktoritel arvestatakse selle hulka lennuinstruktorina, instrumentaallennupädevuse instruktorina, lennutreeningseadme algõppe instruktorina või mis tahes valdkonna kontrollpiloodina lennatud lennuaege;
  - ii) läbima kas kopterite või vertikaalstardiga õhusõidukite tüübipädevuse instruktorina sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis instruktori täienduskoolituse;
  - iii) olema tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul läbinud vastavalt vajadusele kas punkti FCL.935, punkti FCL.910.TRI alapunkti b alapunkti 3 või punkti FCL.910.TRI alapunkti c alapunkti 3 kohase atesteerimise.
- 3) Tüübipädevuse instruktori tunnistuse omanikud peavad vähemalt iga teise pikendamise jaoks läbima punkti FCL.935 kohase atesteerimise.
- 4) Kui tüübipädevuse instruktoril on mitme sama liigi õhusõidukitüübi tüübipädevuse instruktori tunnistus, piisab ühe õhusõidukitüübi kohta tehtavast atesteerimisest ka muude sama liigi õhusõidukitüüpide tüübipädevuse instruktori tunnistuste pikendamiseks, kui kasutamissobivuse andmetes ei ole ette nähtud teisiti.
- 5) Kopterite tüübipädevuse instruktori tunnistuse pikendamise erinõuded.

Kopterite tüübipädevuse instruktor, kellel on vastava kopteritüübi lennuinstruktori tunnistus, loetakse alapunkti a nõuded täitnuks. Sel juhul kehtib kopterite tüübipädevuse instruktori tunnistus kopterite lennuinstruktori tunnistuse kehtivuse lõppemise kuupäevani.

b) Taastamine

Tüübipädevuse instruktori tunnistuse taastamiseks peavad taotlejad taotluse kuupäevale vahetult eelneva 12 kuu jooksul olema läbinud punkti FCL.935 kohase atesteerimise ning nad peavad olema teinud järgmist:

(1) lennukite puhul:

- i) sooritanud vastaval lennukitüübil vähemalt 30 stardi ja maandumisega arvestuslikku marsruutlendu, millest kuni viisteist võib olla sooritatud lennu täisimitaatoril (FFS);
- ii) läbinud sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis tüübipädevuse instruktorina instruktori täienduskoolituse, mis peab hõlmama asjakohaseid tüübipädevuse instruktori koolituskursuse elemente;

(2) kopterite ja vertikaalstardiga õhusõidukite puhul:

- i) lennanud vastaval õhusõidukitüübil vähemalt kümne stardi ja maandumisega lennutundi, millest kuni viis tundi võib olla sooritatud lennu täisimitaatoril (FFS) või 2./3. taseme lennuelementide imitaatoril (FTD 2/3);

ii) läbinud sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis tüübipädevuse instruktoriga instruktoriga täienduskoolituse, mis peab hõlmama asjakohaseid tüübipädevuse instruktoriga koolituskursuse elemente.“

(3) Kui taotlejal on mitme sama liigi õhusõidukitüübi tüübipädevuse instruktoriga tunnistus, piisab ühe õhusõidukitüübi kohta tehtavast atesteerimisest ka muude sama liigi õhusõidukitüüpide tüübipädevuse instruktoriga tunnistuste taastamiseks, kui kasutamissobivuse andmetes ei ole ette nähtud teisiti.“

37) punktis FCL.905.CRI lisatakse alapunkti b järele järgmine alapunkt ba:

„ba) Klassipädevuse instruktoriga on õigus anda õpet ühepiloodiõhusõidukite klassi- ja tüübipädevusmärgete (välja arvatud kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite mitmepiloodilennu pädevusmärked) väljaandmiseks, kui klassipädevuse instruktor vastab ühele järgmistest tingimustest:

1) neil on või on olnud mitmepiloodilennukite tüübipädevuse instruktoriga tunnistus;

(2) ta on lennanud vähemalt 500 lennutundi mitmepiloodilennukitel ja läbinud lennumeeskonna koostöoinstruktoriga kursuse kooskõlas punktiga FCL.930.MCCI.“

38) punkti FCL.930.CRI alapunkti a alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„(3) viis tundi lennuõpet mitme mootoriga lennukitel või vastavat lennukiklassi või -tüüpi esindaval lennutreeningseadmel (FSTD), sealhulgas vähemalt kolm tundi lennukil, või vähemalt kolm tundi lennuõpet ühe mootoriga lennukitel punkti FCL.905.FI alapunkti j kohase kvalifikatsiooniga lennukite lennuinstruktoriga.“

39) punkt FCL.940.CRI asendatakse järgmisega:

„FCL.940.CRI Tunnistuse pikendamine ja taastamine

a) Klassipädevuse instruktoriga tunnistuse pikendamiseks peavad taotlejad tunnistuse kehtivusaajal täitma vähemalt kaks järgmisest kolmest tingimusest:

(1) andma klassipädevuse instruktoriga vähemalt kümme tundi lennuõpet. Kui taotlejal on nii ühe kui mitme mootoriga lennukite klassipädevuse instruktoriga õigused, jagatakse need lennuõppetunnid võrdselt ühe ja mitme mootoriga lennukite vahel;

(2) läbima sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis või pädeva asutuse juures klassipädevuse instruktoriga täienduskoolituse;

(3) läbima vastavalt vajadusele kas mitme või ühe mootoriga lennukite kohta punkti FCL.935 kohase atesteerimise.

b) Klassipädevuse instruktoriga tunnistuse omanikud peavad vähemalt iga teise pikendamise jaoks olema täitnud alapunkti a alapunkti 3 nõuded.

c) Taastamine

Klassipädevuse instruktoriga tunnistuse aegumise korral taastatakse see juhul, kui taotlejad on taastamistaoletusele eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul:

(1) läbinud sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis või pädeva asutuse juures klassipädevuse instruktoriga täienduskoolituse;

(2) läbinud punkti FCL.935 kohase atesteerimise.“

40) punkti FCL.915.IRI alapunkti b alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„(2) mitme mootoriga kopterite instrumentaallennupädevuse instruktoriga tunnistuse taotlemisel täitma punkti FCL.905.FI alapunkti h alapunkti 3 alapunkti ii nõuded.“

41) punkti FCL.930.IRI alapunkti a alapunkti 3 alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) kopterite instrumentaallennupädevuse instruktoriga puhul vähemalt kümme tundi lennuõpet kopteril, lennu täisimitaatoril (FFS), 2./3. taseme lennuelementide imitaatoril (FTD 2/3) või II/III taseme lennuimitaatoril (FNPT II/III). Kopterite lennuinstruktoriga tunnistust omavate taotlejate puhul vähendatakse nende tundide arvu vähemalt viiele.“

42) punkt FCL.905.SFI asendatakse järgmisega:

„FCL.905.SFI Õigused ja tingimused

a) Lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoriga on õigus anda vastavas õhusõidukiliigis jälgendatud lennuõpet:

1) instrumentaallennupädevusmärgete pikendamiseks ja taastamiseks, kui tal on või on olnud vastava õhusõidukiliigi instrumentaallennupädevusmärke;

2) instrumentaallennupädevusmärgete väljaandmiseks, kui tal on või on olnud vastava õhusõidukiliigi instrumentaallennupädevusmärke ja ta on läbinud instrumentaallennupädevuse instruktoriga koolituskursuse.

b) Ühepiloodilennukite lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoritel on õigus juhendada järgmist sünteetilist lennuõpet:

- 1) kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite tüübipädevusmärgete väljaandmiseks, pikendamiseks ja taastamiseks, kui taotlejad soovivad ühepiloodilennu õigusi.

Ühepiloodilennukite lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorite õigusi võib laiendada kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite tüübipädevustele mitmepiloodilennu puhul, kui nad vastavad ühele järgmistest tingimustest:

- i) neil on või on olnud mitmepiloodilennukite tüübipädevuse instruktoriga tunnistus;
- ii) nad on lennanud vähemalt 500 lennutundi mitmepiloodilennukitel ja läbinud lennumeeskonna koostööinstruktoriga kursuse kooskõlas punktiga FCL.930.MCCI;

- 2) lennumeeskonna ja teise piloodi koolituskursusi algtasemel, tingimusel et ühepiloodilennukite lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoriga õigusi on punkti 1 kohaselt laiendatud mitmepiloodilendudele.

c) Mitmepiloodilennukite lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoritel on õigus juhendada järgmist sünteetilist lennuõpet:

- 1) mitmepiloodilennukite tüübipädevusmärgete väljaandmiseks, pikendamiseks või taastamiseks ning juhul, kui taotlejad soovivad kasutada kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite mitmepiloodilende;
- 2) lennumeeskonna koostöökoolitust;
- 3) teise piloodi loa kursuse alg-, kesk- ja kõrgtaseme puhul, kui neil on või on olnud algtaseme jaoks lennukite lennuinstruktoriga või lennukite instrumentaallennupädevuse instruktoriga tunnistus.

d) Kopterite lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoritel on õigus juhendada järgmist sünteetilist lennuõpet:

- 1) kopterite tüübipädevusmärgete väljaandmiseks, pikendamiseks ja taastamiseks;
- 2) lennumeeskonna koostöökoolitusel, kui lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoritel on õigus anda mitmepiloodikopterite õpet.;

43) punkt FCL.910.SFI asendatakse järgmisega:

„FCL.910.SFI Piiratud õigused

Lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorite õigused kehtivad ainult selle õhusõidukitüübi 2./3. taseme lennuelementide imitaatori (FTD 2/3) või lennu täisimitaatori kohta (FFS), mille läbiti lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoriga koolituskursus.

Õigusi võib laiendada sama õhusõidukiliigi muid tüüpe esindavatele lennutreeningseadmetele (FSTD), kui tunnistuste omanikud vastavad järgmistele nõuetele:

- a) nad on läbinud vastava tüübipädevuskursuse imitaatoriosad;
- b) nad on läbinud vastava tüübipädevuse instruktoriga kursuse tehnilise koolituse ja lennuõppe asjakohased lennutreeningseadmeid (FSTD) käsitlevad osad;
- c) nad on andnud täismahus tüübipädevuskursusel vähemalt kolm tundi lennuõpet vastava tüübi lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoriga sellekohase kvalifikatsiooniga tüübipädevuse kontrollpiloodi või lennuimitaatori kontrollpiloodi järelevalve all, kes peab kinnitama soorituse sobivust.

Lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoriga õigusi laiendatakse kooskõlas kasutamissobivuse andmetega teistele õhusõidukivariantidele, kui lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktor on läbinud vastava tüübipädevuse instruktoriga kursuse tehnilise koolituse ja lennuõppe asjakohased lennutreeningseadmeid (FSTD) käsitlevad osad;

44) Punkti FCL.930.SFI alapunkti a alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

- „2) vastava tüübipädevuse instruktoriga koolituskursuse tehniline koolitus ja lennuõppe asjakohased lennutreeningseadmeid (FSTD) käsitlevad osad.“;

45) punkt FCL.940.SFI asendatakse järgmisega:

„FCL.940.SFI Tunnistuse pikendamine ja taastamine

a) Pikendamine

Lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuse pikendamiseks peavad taotlejad enne tunnistuse kehtivuse lõppkuupäeva täitma vähemalt kaks järgmisest kolmest tingimusest:

- 1) olema andnud vähemalt 50 tundi õpet lennutreeningseadmetel (FSTD) instruktori või kontrollpiloodina, sealhulgas vähemalt 15 tundi lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul;
- 2) olema lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorina läbinud sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis instruktori täienduskoolituse;
- 3) olema läbinud punkti FCL.935 kohase atesteerimise vastavad osad.

b) Lisaks peavad taotlejad olema sooritanud lennu täisimitaatoril (FFS) konkreetse õhusõidukitüübi tüübipädevusmäärgete väljaandmiseks nõutavad lennuoskuse tasemekontrollid nende tüüpide kohta, mille õigused tal on.

c) Lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuse omanikud peavad vähemalt iga teise pikendamise jaoks täitma alapunkti a alapunkti 3 nõuded.

d) Kui lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktoril on mitme sama liigi õhusõidukitüübi tüübipädevuse instruktori tunnistus, piisab ühe tüübi kohta tehtavast atesteerimisest ka muude sama liigi õhusõidukitüüpide lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuste pikendamiseks, kui kasutamissobivuse andmetes ei ole ette nähtud teisiti.

e) Taastamine

Lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuse taastamiseks peavad taotlejad uuendamise taotlusele vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul täitma kõik järgmised tingimused:

- 1) olema lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorina läbinud sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis instruktori täienduskoolituse;
- 2) olema läbinud punkti FCL.935 kohase atesteerimise;
- 3) olema sooritanud lennutreeningseadmel (FSTD) konkreetse õhusõidukitüübi tüübipädevuste väljaandmiseks vajaliku lennueksami nende tüüpide kohta, mille õigusi ta soovib taastada.“;

46) punkt FCL.910.STI asendatakse järgmisega:

„FCL.910.STI Piiratud õigused

Lennutreeningseadme algõppe instruktorite õigused kehtivad ainult selle lennutreeningseadme (FSTD) kohta, mille lennutreeningseadme algõppe instruktoriga kursust läbiti.

Õigusi võib laiendada muid õhusõidukiliike esindavatele lennutreeningseadmetele (FSTD), kui tunnistuste omanikud on taotlusele vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul:

- a) läbinud klassipädevuse instruktori või tüübipädevuse instruktoriga koolituskursuse lennutreeningseadmega (FSTD) seotud osad seda klassi või tüüpi õhusõidukil, mille instruktoriga õigusi taotletakse;
- b) läbinud lennutreeningseadmel (FSTD) käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli asjakohase osa vastava õhusõidukiklassi- või tüübi jaoks.

Lennukite lennutreeningseadme algõppe instruktorite puhul, kes annavad õpet üksnes instrumentaallennu esmaimitaatoritel (BITD), hõlmab lennuoskuse tasemekontroll vaid lennuki erapiloodi loa väljaandmiseks nõutava lennueksami asjakohaseid harjutusi;

c) andnud ametipiloodi loa, instrumentaallennupädevuse, erapiloodi loa või klassi- või tüübipädevuskursuse raames vähemalt kolm tundi lennuõpet sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni poolt selleks määratud lennuinstruktoriga, lennukite klassipädevuse instruktoriga, instrumentaallennupädevuse instruktoriga või tüübipädevuse instruktoriga järelevalve all, sealhulgas vähemalt ühe tunni lennuõpet, mille üle teostab järelevalvet asjaomase õhusõidukiliigi lennuinstruktoriga kontrollpiloot.“;

47) punkt FCL.915.STI asendatakse järgmisega:

„FCL.915.STI Eeltingimused

a) Lennutreeningseadme algõppe instruktoriga tunnistuse taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ta peab omama või olema taotlusele eelnenud kolme aasta jooksul omanud piloodiluba ja neile kursustele vastavaid instruktoriga õigusi, kus ta õpetada soovib;

- 2) olema taotlusele vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul sooritanud lennutreeningseadmel (FSTD) vastava klassi- või tüübipädevuse lennuoskuse tasemekontrolli.

Lennukite lennutreeningseadme algõppe instruktore tunnistuste taotlejad, kes soovivad anda üksnes õpet instrumentaallennu esmaimmitaatoril (BITD), peavad sooritama vaid lennuki erapiloodi loa väljaandmiseks nõutava lennuksami harjutused.

- b) Lisaks alapunktis a kehtestatud nõuetele peavad kopterite lennutreeningseadme algõppe instruktore tunnistuste taotlejad olema taotlusele vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul vaatlejana lennanud vähemalt ühe lennutunni asjakohase kopteritüübi piloodikabiinis.;

48) punkt FCL.940.STI asendatakse järgmisega:

„FCL.940.STI Lennutreeningseadme algõppe instruktore tunnistuse pikendamine ja taastamine

a) Pikendamine

Lennutreeningseadme algõppe instruktore tunnistuse pikendamiseks peavad taotlejad tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul täitma kõik järgmised tingimused:

- 1) nad peavad olema andnud vähemalt kolm tundi lennuõpet lennutreeningseadmel (FSTD) ametipiloodiloo, instrumentaallennupädevuse, erapiloodiloo või täismahus klassi- või tüübipädevuskursuse raames;
- 2) nad peavad olema läbinud lennutreeningseadmel (FSTD) käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli asjakohased osad vastava õhusõidukiklassi- või tüübi jaoks.

Lennukite lennutreeningseadme algõppe instruktore puhul, kes annavad üksnes õpet instrumentaallennu esmaimmitaatoril (BITD), hõlmab lennuoskuse tasemekontroll üksnes lennuki erapiloodi loa väljaandmiseks nõutava lennuksami asjakohaseid harjutusi.

b) Taastamine

Lennutreeningseadme algõppe instruktore tunnistuse taastamiseks peavad taotlejad uuendamise taotluse esitamisele vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul:

- 1) läbima lennutreeningseadme algõppe instruktorena täienduskoolituse sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni;
- 2) läbima lennutreeningseadmel (FSTD) käesoleva lisa 9. liite kohase lennuoskuse tasemekontrolli asjakohased osad vastava õhusõidukiklassi- või tüübi jaoks.

Lennukite lennutreeningseadme algõppe instruktore puhul, kes annavad õpet üksnes instrumentaallennu esmaimmitaatoril (BITD), hõlmab lennuoskuse tasemekontroll vaid lennuki erapiloodi loa väljaandmiseks nõutava lennuksami asjakohaseid harjutusi;

- 3) andma vastaval õhusõidukiliigil täismahus ametipiloodiloo-, instrumentaallennupädevus-, erapiloodiloo- või klassi- või tüübipädevuskursuse raames vähemalt kolm tundi lennuõpet sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni poolt selleks määratud lennuinstruktore, lennukite klassipädevuse instruktore, instrumentaallennupädevuse instruktore või tüübipädevuse instruktore järelevalve all, sealhulgas vähemalt ühe tunni lennuõpet, mille üle teostab järelevalvet lennuinstruktore kontrollpiloot.;

49) punkt FCL.1000 asendatakse järgmisega:

„FCL.1000 Kontrollpiloodi tunnistus

a) Üldist.

Kontrollpiloodi tunnistuse omanikel peab olema:

- 1) kui käesolevas lisas ei ole märgitud teisiti, samaväärne luba, pädevusmärke või tunnistus, mille taotlejatele neil on õigus korraldada lennuksameid, lennuoskuse tasemekontrolli või atesteerimise ning anda vastavat õpet;
- 2) õhusõidukil tehtava lennuksami, lennuoskuse tasemekontrolli või atesteerimise käigus õhusõiduki kaptenina tegutsemiseks vajalik kvalifikatsioon.

b) Eritingimused

- 1) Pädev asutus võib välja anda konkreetse tunnistuse, millega antakse luba lennuksamite, lennuoskuse tasemekontrollide ja atesteerimise läbiviimiseks, kui käesolevas alajaos kehtestatud nõuete täitmine ei ole võimalik mõnel järgmisel põhjusel:

- i) liikmesriigis võetakse kasutusele või lennuettevõtja õhusõidukiparki lisandub uusi õhusõidukeid;

ii) käesoleva lisaga nähakse ette uued koolituskursused.

Selline tunnistus kehtib ainult uue õhusõidukitüübi või uue koolituskursuse kasutuselevõtuks vajalike lennuksamite, lennuoskuse tasemekontrollide ja atesteerimiste kohta ning selle kehtivus ei tohi mingil juhul ületada üht aastat.

- 2) Alapunkti b alapunkti 1 kohaselt välja antud tunnistuse omanikud, kes soovivad taotleda kontrollpiloodi tunnistust, peavad vastama asjaomase kategooria kontrollpiloodi tunnistuse puhul ette nähtud eeltingimustele ja pikendamisega seotud nõuetele.
- 3) Kui kvalifitseeritud kontrollpiloot ei ole võimalik leida, võivad pädevad asutused juhtumipõhiselt lubada lennuksameid, lennuoskuse tasemekontrolle ja atesteerimisi läbi viia inspektoritel või kontrollpilootidel, kes ei vasta alapunktis a nimetatud lennuõppe ja tüübi- või klassipädevusmärgetega seotud asjakohastele nõuetele.

c) Eksamineerimine väljaspool liikmesriikide territooriumi

1) Erandina alapunktist a peab pädev asutus väljaspool Chicago konventsiooni alusel liikmesriikide vastutusalasse kuuluvat territooriumi tehtud lennuksamite ja lennuoskuse tasemekontrollide puhul välja andma kontrollpiloodi tunnistuse taotlejatele, kellel on Chicago konventsiooni 1. lisale vastav piloodiluba, tingimusel et need taotlejad:

- i) omavad vähemalt samaväärset luba, pädevusmärget või tunnistust, mille taotlejatele tal on õigus korraldada lennuksameid, lennuoskuse tasemekontrolle või atesteerimisi, ning igal juhul vähemalt ametipiloodi luba;
- ii) on kvalifitseeritud õhusõiduki kaptenina tegutsemiseks õhusõidukil tehtava lennuksami või lennuoskuse tasemekontrolli käigus;
- iii) nad vastavad käesolevas alajaos asjaomase kontrollpiloodi tunnistuse väljaandmiseks kehtestatud nõuetele ning
- iii) nad tõendavad pädevale asutusele, et nad tunnevad Euroopa lennuohutuseeskirju käesoleva osa kohaselt kontrollpiloodi õigustes tegutsemiseks piisaval tasemel.

2) Alapunktis 1 osutatud tunnistus kehtib lennuksamite ja lennuoskuse tasemekontrollide korraldamisel vastavalt järgmistele tingimustele:

- i) see toimub väljaspool Chicago konventsiooni alusel liikmesriikide vastutusalasse kuuluvat territooriumi ning
- ii) asjaomane kontrollpiloot oskab piisavalt keelt, milles lennuksam või lennuoskuse tasemekontroll korraldatakse.“;

50) punkt FCL.1005 asendatakse järgmisega:

„FCL.1005 Õiguste piiramine isikliku huvi korral

Kontrollpiloodid ei tohi teha järgmist:

- a) korraldada lennuksameid ega atesteerimisi loa, pädevusmärke või tunnistuse välja andmiseks taotlejatele, kellele nad on andnud rohkem kui 25 % sellise loa, pädevusmärke või tunnistuse saamiseks nõutavast lennuõppest, millega seoses lennuksam või atesteerimine korraldatakse ega
- b) korraldada lennuksameid, lennuoskuse tasemekontrolle ega atesteerimisi juhul, kui nad näevad ohtu oma objektiivsusele.“;

51) punkt FCL.1025 asendatakse järgmisega:

„FCL.1025 Kontrollpiloodi tunnistuse kehtivus, pikendamine ja taastamine

a) Kehtivus

Kontrollpiloodi tunnistus kehtib kolm aastat.

b) Pikendamine

Kontrollpiloodi tunnistuse pikendamiseks peavad selle omanikud täitma kõik järgmised tingimused:

- 1) nad on enne tunnistuse kehtivusaja lõppu läbi viinud vähemalt kuus lennuksamit, lennuoskuste tasemekontrolli või atesteerimist;

- 2) nad on tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul läbinud pädevas asutuses või pädeva asutuse heakskiidul sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis korraldatud kontrollpiloodi täienduskursuse. Purilennuki või õhupalli tunnistuse omanikust kontrollpiloodi võib olla tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul läbinud deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsiooni korraldatud ja pädeva asutuse poolt heaks kiidetud kontrollpiloodi täienduskursuse;
- 3) üks alapunkti 1 kohaselt korraldatud lennuksam, lennuoskuse tasemekontroll või atesteerimine peab olema toimunud kontrollpiloodi tunnistuse kehtivuse lõppkuupäevale vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul ning:
  - i) seda peab olema hinnanud pädeva asutuse inspektor või kontrollpiloodi tunnistuse eest vastutava pädeva asutuse poolt konkreetselt selleks volitatud vanemkontrollpiloodi või
  - ii) see peab vastama punkti FCL.1020 nõuetele.

Kui kontrollpiloodi tunnistuse pikendamist taotlevatel isikel on mitme kontrollpiloodikategooria õigused, võidakse pikendada kõiki õigusi korraga, kui taotlejad täidavad kokkuleppel pädeva asutusega alapunkti b alapunktide 1 ja 2 ning punkti FCL.1020 nõuded ühes kontrollpiloodi tunnistuse kategooriatest.

c) Taastamine

Kui tunnistus on aegunud, peavad taotlejad enne õiguste kasutamise jätkamist täitma taastamistaoitluse esitamisele vahetult eelneva 12-kuulise ajavahemiku jooksul alapunkti b alapunkti 2 ja punkti FCL.1020 nõuded.

- d) Kontrollpiloodi tunnistust pikendatakse või uuendatakse üksnes juhul, kui taotlejad tõendavad jätkuvat vastavust punktides FCL.1010 ja FCL.1030 kehtestatud nõuetele.;

52) punkti FCL.1005.TRE muudetakse järgmiselt:

- a) alapunkti a alapunkt 5 asendatakse järgmisega:

„5) atesteerimisi asjaomase õhusõidukiliigi tüübipädevuse instruktori või lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuste väljaandmiseks, pikendamiseks või taastamiseks, tingimusel et nad on tegutsenud vähemalt kolm aastat tüübipädevuse kontrollpiloodina ja läbinud punkti FCL.1015 alapunkti b kohase atesteerimise erikoolituse.“;

- b) alapunkti b alapunkt 4 asendatakse järgmisega:

„4) atesteerimisi kopterite tüübipädevuse instruktori või kopterite lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuste väljaandmiseks, pikendamiseks või taastamiseks, tingimusel et nad on tegutsenud vähemalt kolm aastat tüübipädevuse kontrollpiloodina ja läbinud punkti FCL.1015 alapunkti b kohase atesteerimise erikoolituse.“;

53) punkti FCL.1005.CRE alapunkt b asendatakse järgmisega:

- „b) lennuoskuse tasemekontroll:

- 1) klassi- ja tüübipädevusmärgete pikendamiseks ja taastamiseks;
- 2) instrumentaallennupädevusmärgete pikendamiseks, kui klassipädevuse kontrollpiloodid on lennanud piloodina lennukitel vähemalt 1 500 lennutundi ja lennanud vähemalt 450 instrumentaallennureeglite kohast lennutundi;
- 3) instrumentaallennupädevusmärgete taastamiseks, tingimusel et nad vastavad punkti FCL.1010.IRE alapunktis a kehtestatud nõuetele; ning
- 4) instrumentaal-marsruutlennupädevusmärgete pikendamiseks ja taastamiseks, tingimusel et nad on lennanud piloodina lennukitel vähemalt 1 500 lennutundi ning vastavad punkti FCL.1010.IRE alapunkti a alapunktis 2 sätestatud nõuetele.“;

54) punkti FCL.1010.CRE alapunkt b asendatakse järgmisega:

- „b) neil peab olema klassipädevusinstruktori või lennuinstruktori tunnistus ning õigus tegutseda asjaomase õhusõidukiklassi või -tüübi instruktorina.“

55) punkt FCL.1010.IRE asendatakse järgmisega:

„FCL.1010.IRE Eeltingimused

- a) Lennukite instrumentaallennupädevuse kontrollpilood (IRE(A)).

Lennukite instrumentaallennupädevuse kontrollpiloodi tunnistuse taotlejatel peavad olema lennukite instrumentaallennupädevuse instruktori tunnistus või lennukite lennuinstruktori tunnistus ning lennukite instrumentaallennupädevuse instruktori õigused ning nad peavad olema lennanud:

- 1) 2 000 lennutundi lennukipiloodina ning

2) 450 lennutundi instrumentaallennureeglite järgi, sealhulgas 250 tundi instruktorina.

b) Kopteri instrumentaallennupädevuse kontrollpiloot (IRE(H)).

Kopterite instrumentaallennupädevuse kontrollpiloodi tunnistuse taotlejatel peavad olema kopterite instrumentaallennupädevuse instruktori tunnistus või kopterite lennuinstruktori tunnistus ning kopterite instrumentaallennupädevuse instruktori õigused ning nad peavad olema teinud järgmist:

1) lennanud 2 000 lennutundi kopteripiloodina ning

2) sooritanud kopteritel vähemalt 300 tundi instrumentaallende, sealhulgas 200 tundi instruktorina.

c) Õhulaeva instrumentaallennupädevuse kontrollpiloot (IRE(As)).

Õhulaevade instrumentaallennupädevuse kontrollpiloodi tunnistuse taotlejatel peavad olema õhulaevade instrumentaallennupädevuse instruktori tunnistus või õhulaevade lennuinstruktori tunnistus ja õhulaevade instrumentaallennupädevuse instruktori õigused ning nad peavad olema teinud järgmist:

1) lennanud 500 lennutundi õhulaeva piloodina ning

2) sooritanud õhulaevadel vähemalt 100 tundi instrumentaallende, sealhulgas 50 tundi instruktorina.“;

56) punkt FCL.1005.SFE asendatakse järgmisega:

„FCL.1005.SFE Õigused ja tingimused

a) Lennukite ja vertikaalstardiga õhusõidukite lennuimitaatori kontrollpiloot (SFE(A) ja SFE(PL)).

Lennukite või vertikaalstardiga õhusõidukite lennuimitaatori kontrollpiloodi tunnistuse omanikel on õigus korraldada lennu täisimitaatoril (FFS) või alapunkti 5 kohaste atesteerimiste puhul asjakohasel lennutreeningseadmel (FSTD):

1) lennuksameid ja lennuoskuse tasemekontrolle vastavalt vajadusele kas lennukite või vertikaalstardiga õhusõidukite tüübipädevusmärgete väljaandmiseks, pikendamiseks või taastamiseks;

2) lennuoskuse tasemekontrolle instrumentaallennupädevusmärgete pikendamiseks või taastamiseks, kui need on ühendatud tüübipädevusmärke pikendamise või taastamisega, tingimusel et nad on viimase aasta jooksul sooritanud vastaval õhusõidukitüübil lennuoskuse tasemekontrolli, sealhulgas instrumentaallennupädevuse tasemekontrolli;

3) lennuksameid lennuki liinipiloodiloo väljaandmiseks;

4) lennuksameid teise piloodi loa väljaandmiseks, tingimusel et nad vastavad punktis FCL.925 kehtestatud nõuetele ning

5) atesteerimisi asjaomase õhusõidukiliigi lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuste väljaandmiseks, pikendamiseks või taastamiseks, tingimusel et nad on tegutsenud vähemalt kolm aastat lennukite lennuimitaatori kontrollpiloodina ja läbinud punkti FCL.1015 alapunkti b kohase atesteerimise erikoolituse.

b) Kopterite lennuimitaatori kontrollpiloot (SFE(H)).

Kopterite lennuimitaatori kontrollpiloodi tunnistuse omanikel on õigus korraldada lennu täisimitaatoril (FFS) või alapunkti 4 kohaste atesteerimiste puhul asjakohasel lennutreeningseadmel (FSTD):

1) lennuksameid ja lennuoskuse tasemekontrolle tüübipädevusmärgete väljaandmiseks, pikendamiseks ja taastamiseks;

2) lennuoskuse tasemekontrolle instrumentaallennupädevusmärgete pikendamiseks ja taastamiseks, kui need kontrollid on ühendatud tüübipädevusmärke pikendamise või taastamisega, tingimusel et lennuimitaatori kontrollpiloodi tunnistuse omanikud on lennuoskuse tasemekontrollile eelnenud viimase aasta jooksul sooritanud vastaval õhusõidukitüübil lennuoskuse tasemekontrolli, sealhulgas instrumentaallennupädevuse tasemekontrolli;

3) lennuksameid kopteri liinipiloodiloo väljaandmiseks ning

4) atesteerimisi kopterite lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuste väljaandmiseks, pikendamiseks või taastamiseks, tingimusel et nad on tegutsenud vähemalt kolm aastat kopterite lennuimitaatori kontrollpiloodina ja läbinud punkti FCL.1015 alapunkti b kohase atesteerimise erikoolituse.“;

57) punkt FCL.1010.SFE asendatakse järgmisega:

„FCL.1010.SFE Eeltingimused

a) Lennukite lennuimitaatori kontrollpiloot (SFE(A)).

Lennukite lennuimitaatori kontrollpiloodi tunnistuse taotlejad peavad vastama kõigile järgmistele nõuetele:

1) mitmepiloodilennukite puhul:

i) neil on või on olnud lennuki liinipiloodi luba ja asjakohase lennukitüübi tüübipädevusmärke;

- ii) neil peab olema asjakohase lennukitüübi lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorige tunnistus ning
  - iii) nad peavad olema lennanud vähemalt 1 500 lennutundi piloodina mitmepiloodilennukitel;
- 2) kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite puhul:
- i) neil on või on olnud lennuki ametipiloodi või liinipiloodi luba ja asjakohase lennukitüübi tüübipädevusmärged;
  - ii) neil peab olema asjakohase lennukiklassi või -tüübi lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorige tunnistus;
  - iii) nad peavad olema lennanud vähemalt 1 500 lennutundi piloodina ühepiloodilennukitel;
- 3) lennuimitaatori kontrollpiloodi tunnistuse esmase väljaandmise puhul peab olema sooritatud vähemalt 50 tundi asjaomase lennukitüübi tüübipädevuse instruktorige või lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorige.
- b) Kopterite lennuimitaatori kontrollpilood (SFE(H)).
- Kopterite lennuimitaatori kontrollpiloodi tunnistuse taotlejad peavad vastama kõigile järgmistele nõuetele:
- 1) neil on või on olnud kopteri liinipiloodi luba ja asjakohase kopteritüübi tüübipädevusmärged;
  - 2) neil peab olema asjakohase kopteritüübi lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorige tunnistus;
  - 3) nad peavad olema lennanud vähemalt 1 000 lennutundi piloodina mitmepiloodikopteritel;
  - 4) lennuimitaatori kontrollpiloodi tunnistuse esmase väljaandmise puhul peab olema sooritatud vähemalt 50 tundi asjaomase kopteritüübi tüübipädevuse instruktorige või lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorige.“;
- 58) 1. liite punktid 1.1 ja 1.2 asendatakse järgmisega:
- „1.1. Kergõhusõiduki piloodiloo väljaandmisel loetakse muu õhusõidukiliigi kergõhusõidukipiloodiloo omanikul teoreetiliste teadmiste nõuded punktis FCL.120 sätestatud üldteemades täielikult täidetuks. Teema „Navigatsioon“ loetakse täielikult läbituks siiski vaid sellise kerglennuki piloodiloo omaniku puhul, kes taotleb kergkopteri piloodiloo väljaandmist, või sellise kergkopteri piloodiloo omaniku puhul, kes taotleb kerglennuki piloodiloo väljaandmist.
- 1.2. Kerglennuki piloodiloo, kergkopteri piloodiloo või erapiloodiloo väljaandmisel ning muu õhusõidukiliigi erapiloodiloo, ametipiloodiloo või liinipiloodiloo omanikel loetakse teoreetiliste teadmiste nõuded punkti FCL.215 alapunkti a alapunktis 1 sätestatud üldteemades täielikult täidetuks.“;
- 59) 1. liitele lisatakse järgmine uus punkt 1.2.a:
- „1.2.a Kergõhupalli piloodiloo, kergpurilennuki piloodiloo, õhupalli piloodiloo või purilennuki piloodiloo väljaandmisel loetakse muu õhusõidukiliigi loa omanikel teoreetiliste teadmiste nõuded punkti FCL.215 alapunkti b alapunktis 1 sätestatud üldteemades täielikult täidetuks.“;
- 60) 3. liite A osa alapunkti 9 alapunkt b asendatakse järgmisega:
- „b) lendama 70 tundi kaptenina, sealhulgas kuni 55 tundi piloodiõpilasega kapteni kohustes. Instrumentaallennuaega piloodiõpilasega kapteni kohustes loetakse lennuajaks kaptenina kuni 20 tunni ulatuses;“;
- 61) 3. liite C osa alapunkti 8 alapunkt b asendatakse järgmisega:
- „b) lendama 70 tundi kaptenina, sealhulgas kuni 55 tundi piloodiõpilasega kapteni kohustes. Instrumentaallennuaega piloodiõpilasega kapteni kohustes loetakse lennuajaks kaptenina kuni 20 tunni ulatuses;“;
- 62) 3. liite D osa alapunkti 8 alapunkt b asendatakse järgmisega:
- „b) lendama 70 tundi kaptenina, sealhulgas kuni 55 tundi piloodiõpilasega kapteni kohustes.“;
- 63) 3. liite E osa alapunkti 3 alapunkt a asendatakse järgmisega:
- „a) ta peab olema lennanud 150 lennutundi.
- Jättes kõrvale nõude lennata 50 lennutundi kaptenina lennukitel, võib mõnel järgmistest juhtudest arvestada lennukitel lennatud 150 lennutunni hulka lennutunnid kaptenina muudes õhusõidukiliikides:
- 1) 20 tundi kopteritega, kui taotlejal on kopteri erapiloodi luba;
  - 2) 50 tundi kopteritega, kui taotlejal on kopteri ametipiloodi luba;
  - 3) kümme tundi fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukitel või purilennukitel;

- 4) 20 tundi õhulaevadel, kui taotlejatel on õhulaeva erapiloodi luba;
- 5) 50 tundi õhulaevadel, kui taotlejatel on õhulaeva ametipiloodi luba.;"

64) 3. liite K osa alapunkti 3 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) olema lennanud kopteritel vähemalt 155 lennutundi, sealhulgas 50 tundi kaptenina, millest kümme tundi peab olema lennatud marsruutlendudel.

Jättes kõrvale nõude lennata 50 lennutundi kaptenina kopteritel, võib mõnel järgmistest juhtudest arvestada kopteritel lennatud 155 lennutunni hulka lennutunnid kaptenina muudes õhusõidukiliikides:

- 1) 20 tundi lennukitel, kui taotlejatel on lennuki erapiloodi luba;
- 2) 50 tundi lennukitel, kui taotlejatel on lennuki ametipiloodi luba;
- 3) kümme tundi fikseeritud jõuallikaga mootorpurilennukitel või purilennukitel;
- 4) 20 tundi õhulaevadel, kui taotlejatel on õhulaeva erapiloodi luba;
- 5) 50 tundi õhulaevadel, kui taotlejatel on õhulaeva ametipiloodi luba.;"

65) 7. liites lennukite kategooriaga seotud tabel EKSAMI SISU asendatakse järgmise tabeliga:

„Lennukid

1. OSA – LENNUEELSESED TOIMINGUD JA VÄLJUMINE

Kontroll-lehe kasutamist, lennumeisterlikkust, jäätumisvastaseid ja jääemaldusprotseduure jmt kohaldatakse tabeli kõikide osade suhtes.

a	Õhusõiduki lennukäsiraamatu (või samaväärse dokumendi) kasutamine, eelkõige õhusõiduki suutlikkusarvude ning massi ja balansseeringu määramisel
b	Lennuliiklusteenistuse dokumentide ja meteoroloogiliste dokumentide kasutamine
c	Lennujuhtimise nõuetele vastava lennuplaani koostamine, instrumentaallennuplaan/pardapäevik
d	Väljumis-, saabumis- ja lähenemisprotseduuriks vajalike navigatsiooniseadmete kindlaksmääramine
e	Lennueelne ülevaatus
f	Ilmastikumiinimumid
g	Ruleerimine
h	PBN-väljumine (kui kohaldatakse): — kontrollida, et navigatsioonisüsteemi oleks laaditud õige protseduur ja — riskkontrollida navigatsioonisüsteemikuvaril ja väljumiskaardil.
i	Stardieelne briefing, start
j (°)	Üleminek instrumentaallennule
k (°)	Instrumentaalväljumine, sh PBN-väljumised, ja kõrgusmõõturi seadmine
l (°)	Side lennujuhtimisüksusega – korralduste täitmine, raadiosideprotseduurid

2. OSA – ÜLDTEGEVUS ÕHUS (°)

a	Lennuki juhtimine üksnes mõõteriistade näitude järgi, sealhulgas: horisontaallend erinevatel kiirustel, trimmeerimine
b	1. järgu pöörangud tõusul ja laskumisel
c	Ebaharilikest asenditest väljatulek, sealhulgas 45° kallakuga pöörangutest ja sügavatest pöörangutest laskumisel
d (*)	Väljatulek varisemisest olukorrast horisontaallennul, pöörangutes tõusul ja laskumisel ning maandumisel
e	Piloteerimine piiratud arvu mõõteriistade järgi: 1. järgu pöörangute sooritamine stabiilsel tõusul ja laskumisel ettenähtud kurssidele, ebaharilikest asenditest väljatulek

3. OSA – IFR-PROTSEDUURID MARSRUUDIL (°)

a	Teekonnajoonel püsimine, sh teekonnajoonel olevate vahepunktide järgimine, nt NDB, VOR, või teekond eri punktide vahel
b	Navigatsioonisüsteemi ja raadiosidevahendite kasutamine
c	Horisontaallend, kursi, kõrguse ja õhkkiiruse hoidmine, võimsuse reguleerimine, trimmeerimistehnika
d	Kõrgusmõõduri seadmine
e	Aja arvestus ja arvestusliku saabumisaja (ETA) korrigeerimine (vajaduse korral marsruudil ootetsooni kasutamine)
f	Lennu monitooring, pardapäeviku täitmine, kütusekulu arvestus, süsteemide juhtimine
g	Jäätumisvastased protseduurid, vajaduse korral imiteeritud
h	Side lennujuhtimisüksusega – korralduste täitmine, raadiosideprotseduurid

3.a OSA – SAABUMISPROTSEDUURID

a	Navigatsioonivahendite seadmine ja kontroll ning seadmete tunnistamine (vajaduse korral)
b	Saabumisprotseduurid, kõrgusmõõduri seadmine
c	Kõrgus- ja kiiruspiirangud (kui kohaldatakse)
d	PBN-saabumine (kui kohaldatakse): — kontrollida, et navigatsioonisüsteemi oleks laaditud õige protseduur ja — ristkontrollida navigatsioonisüsteemikavaril ja saabumiskaardil.

4. OSA (°) — 3D-lennud (°)

a	Navigatsioonivahendite seadmine ja kontroll Kontrollida vertikaalnurka RNP APCH puhul: — kontrollida, et navigatsioonisüsteemi oleks laaditud õige protseduur ja — ristkontrollida navigatsioonisüsteemikavaril ja lähenemiskaardil.
b	Lähenemis- ja maandumisbriefing, sealhulgas kontrollid laskumisel/lähenemisel/maandumisel, k.a seadmete tunnistamine
c (°)	Protseduurid ootetsoonis
d	Ettenähtud lähenemisprotseduuri järgimine
e	Lähenemise ajastus
f	Kõrguse, kiiruse, kursi hoidmine (stabiliseeritud lähenemine)
g (°)	Tegevus kordusringile minekul
h (°)	Katkestatud lähenemise protseduurid/maandumine
i	Side lennujuhtimisüksusega – korralduste täitmine, raadiosideprotseduurid

5. OSA (°) – 2D-lennud (°)

a	Navigatsioonivahendite seadmine ja kontroll RNP APCH puhul: — kontrollida, et navigatsioonisüsteemi oleks laaditud õige protseduur ja — ristkontrollida navigatsioonisüsteemikavaril ja lähenemiskaardil.
b	Lähenemis- ja maandumisbriefing, sealhulgas kontrollid laskumisel/lähenemisel/maandumisel, k.a seadmete tunnistamine
c (°)	Protseduurid ootetsoonis
d	Ettenähtud lähenemisprotseduuri järgimine
e	Lähenemise ajastus

f	Kõrguse/vahemaa MAPTni (katkestatud lähenemise punkt), kiiruse, kursi hoidmine (stabiliseeritud lähenemine), laskumise või maandumise tähised (Stop Down Fixes – SDFid) (vajaduse korral)
g (*)	Tegevus kordusringile minekul
h (*)	Katkestatud lähenemise protseduurid/maandumine
i	Side lennujuhtimisüksusega – korralduste täitmine, raadiosideprotseduurid
6. OSA – LEND ÜHE MITTETÖÖTAVA MOOTORIGA (üksnes mitme mootoriga lennukitel) (°)	
a	Imiteeritud mootoririke pärast starti või kordusringile minekul
b	Lähenemine, kordusringile minek ja protseduuriline katkestatud lähenemine ühe mittetöötava mootoriga
c	Asümmeetriline lähenemine ja maandumine ühe mittetöötava mootoriga
d	Side lennujuhtimisüksusega – korralduste täitmine, raadiosideprotseduurid
<p>(°) Üksnes mõõteriistade näitude järgi. (*) Võib olla sooritatud lennu täisimitaatoril (FFS), 2./3. taseme lennuelementide imitaatoril (FTD 2/3) või II taseme lennuimitaatoril (FNPT II). (*) Võib sooritada 4. või 5. osa raames. (**) PBN-õiguste saamiseks või säilitamiseks peab üks lähenemine 4. või 5. osa raames olema RNP APCH protseduur. Kui RNP APCH protseduur ei ole võimalik, tehakse seda nõuetekohaselt varustatud lennutreeningseadmega. ☐ ☐</p>	

66) 8. liide asendatakse järgmisega:

„8. LIIDE

Klassi- või tüübipädevuse lennuoskuse tasemekontrolli instrumentaallennupädevuse osa ristarvestamine

A. Lennukid

Arvestamist kohaldatakse üksnes vastavalt kas ühe mootoriga või mitme mootoriga ühepiloodilennukite instrumentaallennupädevuse õiguste pikendamise või taastamise puhul.

Kui viiakse läbi instrumentaallennupädevust sisaldav lennuksam või lennuoskuse tasemekontroll ja kui omanikel on kehtiv:	Lennuoskuste tasemekontrollis arvestatakse järgmiseid instrumentaallennupädevuse osi:
mitmepiloodilennuki tüübipädevusmärke; kõrgtehnilise keeruka ühepiloodilennuki tüübipädevusmärke	ühe mootoriga lennuki klassipädevusmärke (*) ja ühe mootoriga lennuki tüübipädevusmärke (*) ja mitme mootoriga ühepiloodilennuki klassi- või tüübipädevusmärke, välja arvatud kõrgtehnilise keeruka lennuki tüübipädevusmärke, 9. liite punkti B.5 puhul arvestatakse üksnes lennuoskuse tasemekontrolli osa 3B
mitme mootoriga ühepiloodilennuki klassi- ja tüübipädevusmärke, välja arvatud kõrgtehniliste keerukate lennukite tüübipädevusmärke, üksnes ühepiloodilennud	ühe mootoriga lennuki klassipädevusmärke ja ühe mootoriga lennuki tüübipädevusmärke (*) ja mitme mootoriga ühepiloodilennuki klassi- ja tüübipädevusmärke, välja arvatud kõrgtehniliste keerukate lennukite tüübipädevusmärke
mitme mootoriga ühepiloodilennuki klassi- ja tüübipädevusmärke, välja arvatud kõrgtehniliste keerukate lennukite tüübipädevusmärke, üksnes mitmepiloodilennud	ühe mootoriga lennuki klassipädevusmärke (*) ja ühe mootoriga lennuki tüübipädevusmärke (*) ja mitme mootoriga ühepiloodilennuki klassi- ja tüübipädevusmärke, välja arvatud kõrgtehniliste keerukate lennukite tüübipädevusmärke (*) .
ühe mootoriga ühepiloodilennuki klassi- ja tüübipädevusmärke	ühe mootoriga lennuki klassipädevusmärke ja ühe mootoriga lennuki tüübipädevusmärke
<p>(*) Tingimusel, et taotlejad on eelnenud 12 kuu jooksul teinud PBN-õigusi kasutades vähemalt kolm instrumentaallennureeglite kohast väljumist ja lähenemist, k.a vähemalt üks RNP APCH protseduur ühepiloodi klassi või tüüpi lennuki ühepiloodilendudel; mitme mootoriga mitte-kõrgtehnilise mittekeeruka lennuki puhul peavad taotlejad olema sooritanud lennuksami 6. osa mitte-kõrgtehnilisel mittekeerukal ühepiloodilennukil ühepiloodilennuna üksnes mõõteriistade näitude järgi.</p>	

B. Kopterid

Arvestamist kohaldatakse üksnes vastavalt kas ühe mootoriga kopterite või mitme mootoriga ühepiloodikopterite instrumentaallennupädevuse õiguste pikendamise puhul.

Kui viiakse läbi instrumentaallennupädevust sisaldav lennueksam või lennuoskuse tasemekontroll ja kui omanikul on kehtiv:	Lennuoskuse tasemekontrollis arvestatakse järgmisi instrumentaallennupädevuse osi:
mitmepiloodikopteri tüübipädevusmärke	ühe mootoriga kopteri tüübipädevusmärke (*) ja mitme mootoriga ühepiloodikopteri tüübipädevusmärke (*) .
mitme mootoriga ühepiloodikopteri tüübipädevusmärke, üksnes ühepiloodilennud	ühe mootoriga kopteri tüübipädevusmärke (*) ja mitme mootoriga ühepiloodikopteri tüübipädevusmärke (*) .
mitme mootoriga ühepiloodikopteri tüübipädevusmärke, üksnes mitmepiloodilennud	ühe mootoriga kopteri tüübipädevusmärke (*) ja mitme mootoriga ühepiloodikopteri tüübipädevusmärke (*) .
ühe mootoriga ühepiloodikopteri tüübipädevusmärke, üksnes ühepiloodilennud	ühe mootoriga ühepiloodikopteri tüübipädevusmärke, üksnes ühepiloodilennud

(*) Tingimusel, et eelnenud 12 kuu jooksul on PBN-õigusi kasutades tehtud vähemalt kolm instrumentaallennureeglite kohast väljumist ja lähenemist, k.a üks RNP APCH protseduur (võiks olla punktähenemine (PinS-lähenemine)), ühepiloodi tüüpi kopteril ühepiloodilendudel.“;

67) 9. liite B jagu muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti 5 alapunkti k esitatud tabel asendatakse järgmise tabeliga:

Toimingu liik	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)	
	Ühepiloodilennud		Mitmepiloodilennud		Ühepiloodilennud (esmane)		Mitmepiloodilennud (esmane)		Ühepiloodilennud + Mitmepiloodilennud	
	Koolitamine	Eksamineerimine/	Koolitamine	Eksamineerimine/	Kontrollimine	Eksamineerimine/	Koolitamine, eksamineerimine ja kontrollimine (ülde mootoriga lennukid)	Mitmepiloodilennud ja kontrollimine (mitme mootoriga lennukid)	Ühe mootoriga lennukid	Mitme mootoriga lennukid
Esmane väljaandmine Ühepiloodi keerkas	1.-6. osa 1.-7.	1.-6. osa 1.-6.	1.-7. osa	1.-6. osa	Lennu-eeskonna koostöö Meeskonnatöö korraldamine Inimtegurid Ohu- ja veahaldus 7. osa	1.-6. osa	1.6, 4.5, 4.6, 5.2 ja vajaduse korral üks läheneemisprotseduur osast 3B	1.6, 6. osa ja vajaduse korral üks läheneemisprotseduur osast 3B		
Pikendamine Ühepiloodi keerkas	ei kohaldata ei kohaldata	1.-6. osa 1.-6.	ei kohaldata	1.-6. osa	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	Mitmepiloodilennud: 1.-7. osa (koolitamine) 1.-6. osa (kontrollimine) Ühepiloodilennud: 1.6, 4.5, 4.6, 5.2 ja vajaduse korral üks läheneemisprotseduur osast 3B	
Taastamine Ühepiloodi keerkas	FCL.740	1.-6. osa 1.-6.	FCL.740	1.-6. osa	ei kohaldata	ei kohaldata	ei kohaldata	Koolitamine: FCL.740 Kontrollida: sama mis pikendamise puhul	Koolitamine: FCL.740 Kontrollida: sama mis pikendamise puhul	

b) alapunkti 5 alapunktile l järgnevas tabelis asendatakse harjutust 7.2.2 käsitlev rida järgmisega:

7.2.2	Järgmised häireolukorra harjutused: — väljatoomine nina üleval asendist erinevate kaldenurkade juures ning — väljatoomine nina all asendist erinevate kaldenurkade juures	P	X Selleks harjutuseks ei tohi kasutada õhusõidukit;		
-------	---	---	--	--	--

määruse (EL) nr 1178/2011 VI lisa (ARA-osa) muudetakse järgmiselt:

68) punktis ARA.GEN.220 asendatakse alapunkti a alapunktid 11 ja 12 ning lisatakse järgmine uus alapunkt 13:

- „11) ohutusteabega seotud meetmed ja järeelmeetmed;
- 12) paindlikkussätete kasutamine vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artiklile 71 ning
- 13) punkti ORA.ATO.135 alapunktis a ja punkti DTO.GEN.240 alapunktis a sätestatud õhusõiduki hindamise ja loaandmise protsess.“;

69) lisatakse punkt ARA.GEN.360:

„ARA.GEN.360 Pädeva asutuse vahetamine

- a) Saades loa või tunnistuse omanikult I lisa (FCL-osa) punkti FCL.015 alapunkti d kohase taotluse pädeva asutuse vahetamiseks, peab taotluse saanud pädev asutus loa või tunnistuse omaniku pädevalt asutuselt põhjendamatu viivitusega nõudma, et see edastaks viivitamata kõik järgneva:
  - 1) loa või tunnistuse kontrollandmed;
  - 2) koopiad loa või tunnistuse omaniku lennundusmeditsiinilistest andmetest, mida kõnealune pädev asutus säilitab vastavalt punktidele ARA.GEN.220 ja ARA.MED.150. Lennundusmeditsiinilised andmed edastatakse vastavalt IV lisa (MED-osa) punktile MED.A.015 ning need peavad sisaldama taotleja asjaomaste terviseandmete kokkuvõtet, mida on kontrollinud ja mille on allkirjastanud lennundusmeditsiini ekspertarst.
- b) Üleandev pädev asutus säilitab loa või tunnistuse omaniku loa või tunnistuse menetlemist käsitlevaid ja lennundusmeditsiinilisi originaalandmeid vastavalt punktidele ARA.GEN.220, ARA.FCL.120 ja ARA.MED.150.
- c) Vastuvõttev pädev asutus peab põhjendamatu viivitusega uuesti välja andma loa või tunnistuse ja tervisetõendi, tingimusel et ta on kätte saanud ja läbi töötanud kõik punktis a nimetatud andmed. Loa või tunnistuse ja tervisetõendi uuesti väljaandmisel peab vastuvõttev pädev asutus loa või tunnistuse omanikult viivitamata nõudma üleandva pädeva asutuse poolt väljaantud loa või tunnistuse ja seonduva tervisetõendi üleandmist.
- d) Vastuvõttev pädev asutus peab üleandvale pädevale asutusele viivitamata teatama loa või tunnistuse ja tervisetõendi uuesti omanikule väljaandmisest ning loa või tunnistuse ja tervisetõendi omaniku poolt tagastamisest vastavalt punktile c. Kuni sellise teate saamiseni vastutab kõnealusele loaomanikule algselt välja antud loa või tunnistuse ja tervisetõendi eest üleandev pädev asutus.“;

määruse (EL) nr 1178/2011 VII lisa (ORA-osa) muudetakse järgmiselt:

70) punkti ORA.ATO.135 alapunkt a asendatakse järgmisega:

- „a) Sertifitseeritud koolitusorganisatsioonil peab olema juurdepääs pakutavaks koolituseks nõuetekohaselt varustatud õppeõhusõidukipargile või lennutreeningseadmetele (FSTD). Õhusõidukipark peab koosnema õhusõidukitest, mis vastavad kõigile määruses (EL) 2018/1139 sätestatud nõuetele. Koolitamiseks võib kasutada määruse (EL) 2018/1139 I lisa punktide a, b, c või d alla kuuluvaid õhusõidukeid, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
  - 1) pädev asutus on hindamisprotsessi käigus kinnitanud ohutuse taset, mis on võrreldav määruse (EL) 2018/1139 II lisa sätestatud kõigile olulistele nõuetele vastava ohutustasemega;
  - 2) pädev asutus on lubanud kasutada õhusõidukit koolitamiseks sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis.“;

määruse (EL) nr 1178/2011 VIII lisa (DTO-osa) muudetakse järgmiselt:

71) punkti DTO.GEN.240 alapunkt a asendatakse järgmisega:

- „a) Deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonil peab olema juurdepääs pakutavaks koolituseks nõuetekohaselt varustatud õppeõhusõidukipargile või lennutreeningseadmetele (FSTD). Õhusõidukipark peab koosnema õhusõidukitest, mis vastavad kõigile määruses (EL) 2018/1139 sätestatud nõuetele. Koolitamiseks võib kasutada määruse (EL) 2018/1139 I lisa punktide a, b, c või d alla kuuluvaid õhusõidukeid, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
    - 1) pädev asutus on hindamisprotsessi käigus kinnitanud ohutuse taset, mis on võrreldav määruse (EL) 2018/1139 II lisa sätestatud kõigile olulistele nõuetele vastava ohutustasemega;
    - 2) pädev asutus on lubanud kasutada õhusõidukit koolitamiseks deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis.“
-